

J.nr. 23-22302-000006
Ref. JAKORA
Den 16. oktober 2023

Høringsvarsnotat vedr. bekendtgørelse om tilskud til investeringer i udvalgte miljø- og klimateknologier 2023

Bekendtgørelsen og vejledningen til investeringsordningen Miljø- og klimateknologi 2023 blev i udkast sendt i offentlig høring den 26. juni 2023 med frist for afgivelse af høringsvar den 25. august 2023.

Landbrugsstyrelsen har modtaget i alt 14 høringsvar.

Følgende 14 høringsparter har fremsendt ændringsforslag til udkastene:

1. Ag Precision Aps.
2. Brøns Group
3. Dansk Planteinspektion
4. Nordisk Agro Import
5. Perplant
6. Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
7. Agri Nord
8. Brøns Group – AMAZONE DK
9. Dansk Gartneri
10. Deleval
11. Dyrenes Beskyttelse
12. VKST
13. Økologisk Landsforening
14. SAGRO

Landbrugsstyrelsen imødekommer 26 af virksomhedernes og organisationernes bemærkninger. 21 bemærkninger imødekommes delvist, 69 bemærkninger kan ikke imødekommes og 18 bemærkninger giver ikke anledning til ændringer.

Høringsvarsnotat vedrørende ekstern høring af bekendtgørelse om tilskud til investering i udvalgte miljø- og klimateknologier 2023		
	Ændringsforslag og spørgsmål	Opfølgning
1	Ag Precision Aps.	
1.1	Hermed mit høringssvar på beskrivelsen af Mikrospotsprøjtning i afgrøder Indsatsområde 6 og teknologi 6.10. med en tilføjelse om at jeg også mener den skal være med på indsatsområde 8 vedr. reduktion af næringsstofforbruget i gartnerier.	Imødekommes ikke. Landbrugsstyrelsen optager teknologier på teknologilisten, som har en dokumenteret effekt. Det er Aarhus Universitet (AU), som rådgiver Landbrugsstyrelsen herom. AU beregner en standardmiljøeffekt for alle teknologier og angiver, når relevant, for hvilke afgrøder teknologien kan anvendes på. AU har kun angivet roer og raps, som "Areal der kan indgå i beregningen", i afsnittet "Mikro-spotsprøjtning" i DCA-rapporten.
1.2	Under indsatsområde 6.0 foreslår jeg der tilføjes følgende afgrøder udover de registrerede Roer og raps: Majs, Cikorie.	Imødekommes ikke. Se svar til 1.1.
1.3	Udover det mener jeg der skal formuleres noget omkring skræpper og tidsler som vi kan sprøjte væk i græsmarker, hvis der er noget dokumentation der understøtter det.	Imødekommes ikke. Se svar til 1.1.
1.4	Jeg er i tvivl om hvor den omfattende Spinat til frø produktion, hører til henne, men hvis det er under indsatsområde 6 skal Spinat med som en afgrøde der fordi her kører vi allerede, med Mikrospotsprøjtningen.	Imødekommes ikke. Se svar til 1.1
1.5	Mikrospotsprøjtningen kommer til efteråret med en båndsprøjtning algoritme hvor vi kan mikrospotsprøjtning mellem rækkerne eller på rækken og vi forventer at vi kommer til at køre i en del græsfrø arealer med denne teknologi, det vil sige at vi lægger en yderligere reduktion ind i forhold til andre rækkesprøjtninger, og jeg er i tvivl om det kan tages med da det er en kombination af den traditionelle reduktion med rækkesprøjtningen, men kombineret med kun at sprøjte hvor	Imødekommes ikke. Se svar til 1.1.

	<p>behovet er. Hvis der er dokumenterede effekter på det mener jeg der enten skal tilføjes noget under rækkesprøjtning som har en højere effekt, eller også skal afgrøderne med ind under Mikrospotsprøjte teknologien under 6.10, men det er lidt en blanding af begge dele?</p>	
1.5	<p>Jeg mener Mikrospotsprøjtning skal med under reduktion af næringsstofforbruget i gartnerier i følgende afgrøder: Bønner, Løg, Iceberg Salat, Salat samt gulerødder (frigives som algoritme i denne sommer). I gartnerier kan vi ligeledes køre efter rækker og mikrospotsprøjte imellem rækkerne i alle de afgrøder vi ikke har algoritmer til, men igen med en betydelig besparelse da vi kun rammer ukrudtet.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 1.1.</p>
2	<p>Brøns Group</p>	
	<p>Til Miljø- og Klimateknologi</p> <p>Under DCA-rapporten: Miljø- og Klimateknologi 2023 - Forskning - Aarhus Universitet (au.dk)</p> <p>Fremgår det i indholdet på side 8 punkt 6.15 Høst eller destruktions af ukrudtsfrø 6.15 side 79 og 80 der er to metoder til mekanisk nedsættelse af uønsket græsser som ager-rævehale og Ital. Rajgræs, hvor aks skal opsamles og bortskaffes med en traktor monteret redskab eller knuses med enhed der monteres op mejetærsker.</p> <p>Dette punkt "Høst eller destruktions af ukrudtsfrø 6.15" fremgår ikke i "Udkast til bekendtgørelse om tilskud til investering i udvalgte miljø- og klimateknologier 2023"</p> <p>Link: https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/9763520d-70b1-4136-9b48cc8a4181960d/MT23_UDKAST_bekendt%C3%B8relse.pdf</p> <p>Zürn Harwest producerer udstyr til høst eller destruktions af ukrudtsfrø.</p> <p>Til punkt 6.15</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Der tilføjes en ny teknologi for destruktions af ukrudtsfrø og en ny teknologi for høst af ukrudtsfrø.</p>

	<p>Specifikation til udstyr der kan høste eller destruere ukrudtsfrø.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Traktor trukket enhed - klipning og opsamling af aks fra f.eks. ager - rævehale eller andre græsukrudt, op til 84 %. - 12 meters arbejdsbredde - Arbejdsområde fra 30 – 160 cm. - Klipning med dobbeltkniv for at sikre klipning ved tæt grønmasse - Vinde for sikker opsamling af aks - Stor beholder til aks for høj effektivitet <p>Specifikation til udstyr destruktion af ukrudtsfrø</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monteret enhed på høstmaskine - Knuser med sold for at sikre op mod 89 % af ukrudtsfrø bliver ødelagt 	
3	Dansk Planteinspektion	
3.1	<p>Såfremt vi skal have landbruget til at mindske brugen af pesticider, skal vi have indbygget et incitament i støtteordningen for at begynde at bruge droner, som kan lave ukrudtskort og give besparelser på pesticider op imod de 90%.</p> <p>11-1 reglen er et godt eksempel på en gulerod, som har gjort at landbruget har fået taget hul på præcisionslandbruget, vi skal have indbygget noget tilsvarende i den ny støtteordning for at få sat gang i udviklingen.</p> <p>En mulighed kunne være, at man kun kan opnå de fulde 40% støtte, hvis man minimum får lavet ukrudtskort på 25% af sine arealer, såfremt man ikke søger støtte til kort, så kan man f.eks. kun opnå 25%.</p> <p>Dvs. når man f.eks. søger tilskud til en ny sprøjte, kan man kun få 40% af tilskuddet, hvis man samtidig også søger støtte til ukrudtskort bygget på drone fotos.</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p> <p>Teknologilisten indeholder en række teknologier, som reducerer brug af pesticider, herunder til ukrudtskortlægning. Ved at yde tilskud på 40 pct. af standardomkostningen for alle teknologier, som er relevante for at opnå en besparelse på pesticidforbrug, er der et incitament til at investere i netop det udstyr, som passer til ens bedrift.</p>

3.2	For også at få de mindre landbrug med, så bør man yderligere sikre, at selv de mindre landbrug (dvs. landbrug med arealer under 100ha) kan søge støtte til brug af ukrudtkort, uden at man behøver at skulle investere i ny sprøjte. Det er vigtigt at bemærke, at de fleste ældre sprøjter sagtens kan bruges til ukrudtskort, det kræver typisk blot at man opgraderer eller investerer i en ny terminal.	Ingen anledning til ændringer. Mindre landbrug kan søge om tilskud til teknologi 6.5 på lige fod med de større landbrug. Der skal søges om det antal ha, som aftalen om ukrudtskortlægning med en ekstern udbyder indeholder. Der er ikke krav om, at der samtidigt investeres i ny marksprøjte
3.3	Slutteligt vil vi foreslå, at tilskuddet har indbygget mulighed for at få dækket omkostningerne til teknisk assistance. Det har tidligere vist sig, at landmændene har haft svært ved at komme i gang, på trods af at de har det rigtige udstyr, og årsagen har bl.a. været at den tekniske del har drillet.	Imødekommes ikke. Idet ikke alle landbrugere vil have brug for teknisk assistance, vil dette ikke kunne indgå som et fast element i teknologien. Som valgfrit element vil det skulle indgå med en pris pr. time. For det første vil det være svært for den enkelte ansøger på forhånd at vide, hvor mange timer teknisk assistance der er brug for. For det andet er det vanskeligt at kontrollere, om timerne, som der søges om tilskud til, rent faktisk er anvendt. Af disse årsager vælger Landbrugsstyrelsen ikke at lade teknisk assistance indgå som en del af teknologien.
4	Nordisk Agro Import	
4.1	Jeg synes der mangler en helt essentiel gruppe til No-Till skiveskærs såmaskiner, der ikke roder i jorden, men som kun laver ganske lidt jord forstyrrelse. Disse maskiner har deres berettigelse da de efterlader jordoverfladen næsten urørt og derigennem vil bidrage til at kun en lille del af ukrudtfrøene i jorden vil spire frem og derfor helt naturligt vil være med til at nedbringe pesticidforbruget. Lige netop pløjefri dyrkning bliver af mange set som et system hvor der skal bruges mere glyphosat fordi man ikke får pløjet frøene ned. Det er dog ved at gå op for de fleste at man også pløjer nye frø op og derfor får opformeret frø puljen i de øverste 15-30 cm.	Imødekommes ikke. Landbrugsstyrelsen har bedt Aarhus Universitet om bidrag til dette forslag. AU vurderer ikke, at No-till såmaskiner har en miljøeffekt, der gør dem tilskudsberettigede. På denne baggrund optages teknologien ikke på den endelige teknologiliste i bekendtgørelsen.

	<p>Tit bliver der i pløjefri systemer brugt strip-till eller Low-Till hvor der køres med med tandskærsmaskiner og hvor det også er tilladt at harve både i dybden og øverligt. Disse systemer bidrager også til opformering af ukrudt da der sker en jordforstyrrelse og derved vil man fremprovokere ukrudt.</p> <p>No-Till skiveskærs såmaskiner vil over tid også være med til at tømme frø puljen i jorden og derved hjælpe til med at komme resistent ukrudt til livs.</p> <p>Udover at hjælpe på ukrudt er No-Till systemet et meget biodiversitets venligt system, da man helst skal holde jorden grøn hele tiden med enten en afgrøde eller efterafgrøde, så systemet er med til at løse en del af de udfordringer vi står overfor.</p> <p>Af kendte No-Till såmaskiner er:</p> <p>(Denne forhandler jeg selv) Novag https://novagsas.com/</p> <p>Horsch Avatar https://www.horsch.com/en/products/seeding-technology/disc-seeddrills/avatar-sd</p> <p>Horizon https://www.horizonagriculture.com/dsx</p> <p>Det er efter min mening vigtigt at det i forhold til nedbringelse af pesticid er skiveskærs maskiner der ikke laver jordforstyrrelse der fokuseres på.</p>	
5	PerPlant	
5.1	<p>Ifb. med høringen på journalen vil PerPlant gerne høre hvorvidt en on-the-go traktor monteret kamera sensor til monitorering af ukrudt samt efterfølgende automatiseret eksekvering af sprøjtning og dertil reduktion af pesticider også er omfattet af teknologilisten.</p> <p>På den baggrund vil vi gerne spørge om følgende.</p> <p>Vedr teknologi pkt 6.8 sensorbaseret ukrudtsprøjte:</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p> <p>Sensorer, der kan registrere grøn vegetation og sprøjte den registrerede grønne vegetation samtidigt, er tilskudsberettigede under teknologi 6.8 <i>Sensorbaseret ukrudtsprøjte (grøn vegetation)</i>.</p> <p>Ja, sensoren må gerne være monteret på traktorens tag fremfor selve sprøjten, så længe måleområdet for sensoren dækker hele sprøjtens arbejdsbredde. Sensoren skal være i stand til at styre dosering i sprøjtens</p>

	- må sensoren være monteret på traktorens tag fremfor selve sprøjten? Så længe den kan registrere grøn vegetation og er direkte forbundet med sprøjten	sektioner i hele arbejdsbredden.
5.2	Vedr teknologi pkt 6.8 sensorbaseret ukrudtsprøjte: - omfatter “elektronisk styring” også styring via ISOBUS maskinprotokol?	Ingen anledning til ændringer. Ja, “elektronisk styring” omfatter også styring via ISOBUS maskinprotokol.
5.3	Vedr teknologi pkt 6.5 aftale om kortlægning af ukrudt - omfatter kortlægningen også kortlægning via on-the-go sensor? Når der står “både billedtagning og billedbehandling skal udføres af den eksterne udbyder..” kan der så tilføjes: “...eller via leasing af kamerasensor fra udbyder, hvor man kan kortlægge og billedbehandle on-the-go”?	Imødekommes ikke. Teknologien er alene møntet på, at der indgås en aftale om billedtagning med ekstern udbyder. Standardomkostningen afspejler de omkostninger, som er forbundet hermed. Der er i teknologiens navn, obligatoriske elementer, specifikationer og ved fastsættelse af SCO ikke taget højde for mulighed til at lease kamerasensorer for selv at varetage billedtagning og kortlægning. Desuden er leasing af teknologier ikke tilskudsberettiget.
5.4	Vedr teknologi pkt 6.5 aftale om kortlægning af ukrudt - “kortlægning skal anvendes til pletsprøjtning efter tildelingskort” foreslås tilførsel: “... eller til on-the-go pletsprøjtning ud fra sensor genererede tildelingsrater	Imødekommes ikke. Obligatorisk element er en ”aftale med ekstern udbyder af ukrudtskortlægning, som udfører billedtagning ved droneoverflyvning eller overkørsel samt databehandling for produktion af ukrudtskort, som kan indlæses af diverse sprøjte-/traktor-/autostyringsterminaler”. Teknologien tager ikke højde for anden form for pletsprøjtning. Sensorer, der kan registrere grøn vegetation og sprøjte den registrerede grønne vegetation samtidigt, er allerede tilskudsberettigede under Teknologi 6.8 Sensorbaseret ukrudtsprøjte (grøn vegetation). Se også svaret til 5.3.
5.5	Vedr teknologi pkt 6.5 aftale om kortlægning af ukrudt - foreslået tilførsel til “treårig aftale med ekstern...” under obligatoriske elementer til: “treårig aftale med ekstern udbyder af ukrudtskortlægning eller leasing af kameraudstyr, som udfører billedtagning ved droneoverflyvning, kamerasensor eller	Imødekommes ikke. Se svaret til 5.3.

	overkørsel samt databehandling for produktion af ukrudtskort eller tildelingsrater, som kan indlæses (evt. automatisk) af diverse...”	
5.6	Teknologi 6.4 - kameraer til kortlægning af ukrudt - “kortlægning skal anvendes til pletsprøjtning efter tildelingskort” foreslås ændret til “kortlægning skal anvendes til pletsprøjtning efter tildelingskort eller efter automatiserede tildelingsrater”	Imødekommes ikke. Sensorer, der kan registrere grøn vegetation og sprøjte den registrerede grønne vegetation samtidigt, er allerede tilskudsberettigede under Teknologi 6.8 Sensorbaseret ukrudtssprøjte (grøn vegetation).
5.7	Teknologi 6.4 - kameraer til kortlægning af ukrudt - “der skal være adgang til software for behandling...” foreslås ændret til “der skal være adgang til software for behandling (evt. automatiseret behandling) fra kameraerne...”	Imødekommes ikke. Se svaret til 5.6.
6	Landbrug & Fødevarer	
6.1	Generelle bemærkninger Det er positivt, at ordningen fortsætter, og at der er fundet et større beløb til ordningen, der har en pulje på i alt 570 mio. kr. Det er helt afgørende, at alle pengene i landdistriktsprogrammet 2014-2022 bliver hjemtaget til Danmark til gavn for udvikling af dansk landbrug. Projektperioden er 1 år og begynder den dag ansøgningen sendes ind til Landbrugsstyrelsen. I denne tilskudsordning er det ikke muligt at ansøge om projektførlængelse. Det er heller ikke muligt at søge om indholdsmæssige ændringer af projektet, når ansøgningsrunden er lukket. I lyset af vigtigheden af at alle penge kommer ud at arbejde til gavn for bæredygtig udvikling af landbrugsproduktionen og i lyset af at der ikke er mulighed for forlængelse, så vil Landbrug & Fødevarer opfordre til at projektperioden generelt forlænges til 1. juli 2025 for alle tilsagn, der gives.	Imødekommes ikke. Med hensyn til at tilskuddet i alle projekterne skal være udbetalt inden slutningen af 2025, og der skal foretages kontrol på stedet af projekterne, har Landbrugsstyrelsen ikke mulighed for at lade alle projekter løbe frem til sommeren 2025. Landbrugsstyrelsen anbefaler at påbegynde planlægningen af projekter tidligt, herunder at søge om eventuel miljøgodkendelse. Det er Landbrugsstyrelsens opfattelse, at sandsynligheden for, at pengene kan komme ud at arbejde til gavn for bæredygtig udvikling af landbrugsproduktionen, øges ved, at ordningen primært søges af ansøgere, som har aktuelle planer om at gennemføre projekterne. Det er ikke længden på projektperioden, som er af afgørende betydning.

<p>6.2</p>	<p>Særligt om definition af minimumsinvesteringer</p> <p>Det var yderst positivt, da fødevareministeren den 24. april 2023 meddelte i pressemeddelelse, at tilskudsgrundlaget for teltoverdækning af gylletanke er reduceret til 100.000 kr., hvilket betyder at langt flere har mulighed for at ansøge tilskud hertil. Det er også meget positivt, at ordningen åbnes for bedrifter uden egen husdyrproduktion.</p> <p>Landbrug & Fødevarer ser ikke noget til hinder for, at man nedsætter kravet til minimumsinvesteringerne på alle indsatsområder til 100.000 kr. så også mindre og mellemstore landbrug mere generelt kan få glæde af puljen. Det kunne fx være tilskud til halsremme og lignende med lav stykpris.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Det er besluttet at fastholde minimumsbeløbene i de øvrige indsatsområder for at kunne balancere Landbrugsstyrelsens administrationsomkostninger op imod tilskudsbeløbet pr. ansøgning.</p>
<p>6.3</p>	<p>Særligt om økologi</p> <p>I lyset af at den kommende puljes størrelse, så vil Landbrug & Fødevarer opfordre til at ordningen i højere grad åbner op for tilskud til økologisk produktion. I det fremlagte udkast er økologer udelukket fra indsatsområderne 6,7 og 8.</p> <p>L&F finder det uhensigtsmæssigt, at økologer er helt udelukket fra indsatsområder, der har til formål at reducere pesticidforbruget. Ordningens overordnede formål er at reducere miljø- og klimapåvirkningen fra den primære jordbrugsbedrift og bidrage til en grønnere produktion i både husdyr-, planteavl- og gartnerisektoren. Det er derfor vigtigt, at indsatserne ikke kun retter sig mod at styrke konventionelle bedrifters mulighed for at reducere pesticidanvendelsen. De skal også bidrage til at reducere pesticidforbruget ved at fastholde de arealer, der i dag dyrkes pesticidfrit i den økologiske planteavl samt bidrage til yderligere omlægning.</p> <p>Flere af de teknologier, der kan søges til under indsatsområderne 6,7 og 8, er yderst relevante i store dele af den økologiske planteproduktion, hvis man skal udvikle og</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anerkender, at flere af teknologier i indsatsområde 6,7 og 8 er yderst relevante for økologer at anvende.</p> <p>I indledningen til indsatsområde 6 og 8 i DCA-rapporten oplyses det, at standardmiljøeffekterne er beregnet på baggrund af reduktion ift. pesticidbelastningsindeks.</p> <p>AU vurderer, at de beregnede SME derfor ikke kan anvendes til at vurdere de enkelte teknologier ift. økologisk jordbrug, da referencesituationen er forskellig.</p> <p>Økologer kan få tilskud under de øvrige syv indsatsområder på Miljø- og klimateknologi 2023. Senest i perioden 15. december 2022 til 1. marts 2023 har økologer desuden kunne søge om tilskud til en lang række teknologier under Økologisk investeringsstøtte 2022.</p>

	<p>opretholde en klimarigtig, effektiv og konkurrencedygtig produktion. En udelukkelse fra at kunne søge tilskud til teknologierne vil derfor medføre en ringere dyrkningsmæssig situation for økologisk planteavl set i forhold til konventionel produktion. Det kan risikere at føre til øget tilbagelægning. Samtidig nedsætter det motivationen for omlægning af nye arealer, hvis man dermed afskæres fra at få tilskud til en lang række vigtige teknologier.</p> <p>Set i forhold til ordningens formål om at understøtte bedrifternes produktivitet og levedygtighed forekommer det desuden urimeligt at udelukke en væsentlig del af sektoren fra at kunne udnytte ordningen optimalt. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til, at økologer også kan søge relevante teknologier under indsatsområderne 6,7, og 8.</p>	
6.4	<p><i>Konkrete teknologier der skal være tilgængelige for økologer</i></p> <p>I skemaet, der er vedlagt som bilag 1, er listet de specifikke teknologier under indsatsområderne 6,7 og 8, som Landbrug & Fødevarer vil opfordre til bliver gjort tilgængelige for økologer under miljø- og klimateknologi 2023. For de fleste teknologiers vedkommende var tilsvarende eller lignende teknologier tilskudsberettigede under Økologisk Investeringsstøtte 2022 (tilføjet i højre kolonne), hvilket understreger deres relevans også under denne ordning.</p> <p>I forhold til effektiviteten af pesticidreduktion, så bør beregningen af effekten for økologer sammenlignes med den situation (jf. indledende perspektiver), hvor afgrøden alternativt dyrkes konventionelt uden brug af teknologien.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 6.3.</p>
6.5	<p>Særligt om reduktion af pesticidforbruget i kartoffelavl</p> <p>Landbrug & Fødevarer har modtaget en række bemærkninger fra</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Af DCA-rapporten under indledningen for indsatsområde 7 fremgår det, at Pyraflufen-ethyl-midler som Gozai og Mizuki ikke var godkendt/dispenseret pr. maj 2023, hvor</p>

	<p>Brancheorganisationen Danske Kartoffler. Det er følgende:</p> <p>Formålet med indsatsområde 7 er at reducere pesticidforbrug i kartoffelavl. Teknologierne i indsatsområde 7 er målrettet kartoffelavlere, hvor de nye teknologier primært skal anvendes i stedet for kemisk vækststandsning med Reglone.</p> <p>I oversigten indgår kun topkuser i kombination med toptrækker (7.1 og 7.2), stængelknusning kombineret med tildækning (7.3 og 7.4) og topkuser i kombination med fladebrænder (7.4 og 7.5).</p> <p>Pyraflufen (Mizuki) forventes registreret i 2023 til brug ved vækststandsning af kartofler, hvor pyraflufen kan kombineres enten med Reglone eller mekanisk aftopning. Selvom topknusning ikke er ønskværdigt i forhold spredning af bakteriesygdomme, så vil en topknusning med en specielformet topkuser efterfulgt af en kemisk behandling med pyraflufen udgøre en alternativ løsning i nogle sorter specielt indenfor produktionen af spisekartofler.</p> <p>Topknusning vil derfor i nogle sorter være et alternativ til Reglone, og den specialudformet topkuser bør derfor kunne opnå støtte uden at skulle kombineres med en toptrækker eller fladebrænder.</p> <p>De mekaniske løsninger (EnvimaxX, DiscMaster og CrownCrusher) er endnu ikke udviklet til et niveau, hvor de udgør et alternativ til den kemiske nedvisning eller en kombination af mekanisk topknusning og kemisk nedvisning. Talrige demonstrationer hos avlere viser, at der hvert år fremkommer nye og uforudsete kombinationer af sorter, jordtyper, vækstforhold og jordfugtighed, som gør, at der fortsat er nogle udviklings- og tilpasningsopgaver, som skal løses og testes, før de mekaniske løsninger kan anbefales til en bredere kreds af avlere.</p>	<p>DCA-rapporten blev bestilt af Landbrugsstyrelsen. Derfor er teknologier til vækststandsning af kartofler, som inkluderer disse midler, udeladt af DCA-rapporten og derfor heller ikke med på teknologilisten.</p> <p>Landbrugsstyrelsen mener desuden, at det er uhensigtsmæssigt at tilføje teknologier ud fra en forventning om registrering af et middel.</p>
6.6	Afgrødekoder.	Imødekommes.

	<p>Det gælder generelt for alle teknologier i miljø- og teknologiordningen, som kan anvendes i kartofler, at teknologien skal anvendes på én af følgende afgrødekoder: 149-152, 154-156. Der er kommet en ekstra afgrødekode til (afgrødekode 157) siden ordningens udformning.</p>	<p>Afgrødekode 157 tilføjes til teknologierne i indsatsområde 7.</p>
6.7	<p>Bemærkninger til bekendtgørelsen</p> <p>§ 3:</p> <p>Nyetablerede landmænd, der ikke har minimum 830 arbejdstimer på ansøgningstidspunktet, bør kunne kvalificere til tilskud, da det centrale bør være at ansøgeren har arbejdstimerne, når der investeres. På den måde vil tilskuddet også kunne komme nyetablerede landmænd til gavn.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen holder fast i, at arbejdskraftbehovet skal være opfyldt på ansøgningstidspunktet. Kriteriet er medvirkende til at afgrænse bekendtgørelsens anvendelsesområde. Da der er tale om et arbejdskraftbehov svarende til en halvtidsstilling, anser Landbrugsstyrelsen ikke umiddelbart kravet som begrænsende for nyetablerede landmænd. At kravet skal være opfyldt i hele projektperioden giver en større sikkerhed for, at der er ansøgt i et CVR-nummer, der, også på udbetalingstidspunktet, har det påkrævede arbejdskraftbehov.</p>
6.8	<p>§8:</p> <p>Ved projektlighed vil ansøgning om overdækning af gyllebeholdere prioriteres med landbrug med kvæg og/eller svin som sidste prioritet. Hvad er begrundelsen for dette? De vil typisk have den store mængde af tanke og dermed også de lokaliteter, hvor der potentielt kan reduceres mest muligt. I lyset af den store pulje, så må det forventes, at der er tilskud til alle ansøgere, der lever på til kravene.</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p> <p>Ministeren har ønsket at give planteavlere mulighed for at opnå tilskud til teltoverdækning af gyllebeholdere. I tidligere ansøgningsrunder har kun bedrifter med dyrehold kunne få tilskud hertil. Netop fordi kvæg- og svinebedrifter har haft gode muligheder for at søge om tilskud, samt fordi de potentielt vil optage væsentligt flere tilskudskroner end fjerkræbedrifter, bliver de i denne ansøgningsrunde prioriteret efter planteavlere og landbrug med fjerkræ.</p> <p>Det er altså en politisk begrundelse, ikke en faglig begrundelse. Landbrugsstyrelsen gør opmærksom på, at trin 2 i prioriteringsmodellen kun finder anvendelse ved overansøgning af puljen på 570. mio. kr.</p>

<p>6.9</p>	<p>§ 9:</p> <p>Der regnes med en projektperiode på 1 år fra ansøgningstidspunkt og 1 år frem. Det er meget kort tid, da der senere nævnes, at det ikke er muligt at forlænge projektperioden.</p> <p>Begrundelse:</p> <p>I forbindelse med enkelte af teknologierne vil det være nødvendigt at fremskaffe en ny miljøgodkendelse inden investeringen kan foretages – f.eks. etablering af miljøgulve eller gylleforsuring. Det er ikke en betingelse at disse er anskaffet inden ansøgning, men blot i forbindelse med projektet. Det synes urealistisk at opnå indenfor 1 år – inkl. udførelse. Hvis der ikke laves en egentlig modenhedsvurdering, så bør man klart kommunikere, at man kun bør søge om tilskud, der har en realistisk mulighed for at blive gennemført inden for den korte frist. Som skrevet indledningsvist bør projektperioden generelt være til 1. juli 2023 for alle.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Den forholdsvis korte projektperiode og manglende mulighed for projektforlængelse skyldes, at der er tale om en ordning, som finansieres med LDP-midler, som senest skal være udbetalt ved slutningen af 2025. Derfor er det ikke muligt for Landbrugsstyrelsen at forlænge projektperioden eller give mulighed for projektforlængelse.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anbefaler at påbegynde planlægningen af projekter tidligt, herunder at søge om eventuel miljøgodkendelse.</p> <p>Landbrugsstyrelsen erklærer sig fuldt ud enig med betragtningen om, at man kun bør søge om tilskud til projekter, der har en realistisk mulighed for at blive gennemført inden for projektperioden. Det vil Landbrugsstyrelsen gerne fremhæve i sin kommunikation og opfordrer samtidigt Landbrug & Fødevarer og konsulenter om at gøre det samme.</p>
<p>6.10</p>	<p>§ 13 nr. 6</p> <p>I udkast til bekendtgørelse er der en fejlhenvisning i 2. linje hvor følgende henvisning ændres til "som fastsat i § 15 14, nr. 6".</p>	<p>Imødekommes.</p>
<p>6.11</p>	<p>§ 14, stk. 5 og 6:</p> <p>Der skal holdes regnskabsbilag tilgængeligt frem til 5 år og 6 mdr. efter slutudbetaling af tilskud. Og ligeledes opretholdelse af projektet i 5/3 år efter slutudbetalingstidspunktet. Det bør være regnes fra ansøgning om udbetalingstidspunktet.</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Der har historisk set været lang sagsbehandlingstid på sager, og derfor vil en slutudbetaling kunne forekomme lang tid efter projektperioden er afsluttet. Hvis ovenstående fastholdes, bør der være en grænse for hvor lang tid styrelsen må være om at sagsbehandle en slutudbetaling. Også</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Det er fastsat i forordning 1303/2013, artikel 71, at projekterne skal opretholdes i 5 eller 3 år efter datoen for udbetaling. Forordning 809 /2014, artikel 52, forpligter Landbrugsstyrelsen til at foretage opretholdelseskontrol i denne periode.</p> <p>Forordning 1306/2013, artikel 47, giver EU-kommissionen hjemmel til at komme på kontrolbesøg på stedet. Dette omfatter bl.a. kontrolbesøg i opretholdelsesperioden, hvor de kan anmode om at se de nødvendige bilag.</p> <p>Det er hensyn til dette, at det i den nationale lovgivning er fastsat, at regnskabsbilag skal</p>

	fordi teknologier i visse tilfælde har begrænset levetid.	holdes tilgængelig i mindst 5 år og 6 måneder fra datoen for udbetaling. Landbrugsstyrelsen anerkender, at Landbrugsstyrelsens sagsbehandlingstider kan føre til, at projekterne i praksis skal opretholdes længere end tidsrammen for opretholdelsesperioden. Landbrugsstyrelsen bestræber sig på at holde sagsbehandlingstiderne så korte som muligt, men kan ikke fastsætte en grænse for, hvor lang tid det må tage at sagsbehandle en udbetalingsanmodning.
6.12	§ 20 nr. 5 I udkast til bekendtgørelse er der en fejlhenvi sning i 3. linje hvor følgende henvi sning ændres til "som fastsat i § 18 17, stk. 2".	Imødekommes.
6.13	§ 20 stk. 2 I udkast til bekendtgørelse er der en fejlhenvi sning i 2. linje hvor følgende henvi sning ændres til "i § 15 14".	Imødekommes.
6.14	§ 20 stk. 3 I udkast til bekendtgørelse er der en fejlhenvi sning i 1. linje hvor følgende henvi sning ændres til "i jf. § 15 14, nr. 6 og 7".	Imødekommes.
6.15	§ 22, stk. 2: Der er ikke angivet en frist for svar på tilsagn. Der bør indsættes en sætning, hvor f.eks. min 80 % af ansøgningerne forventes behandlet inden for 90 dage. Begrundelse: For at give ansøger mulighed for at planlægge, bestille varer/elementer og evt. indhente diverse tilladelser er det nødvendigt at vide, hvornår et eventuelt tilsagn forventes. Som tidligere nævnt er det ikke muligt på kort tid at indhente diverse tilladelser. Og dermed ikke muligt at udføre projektet indenfor projektperioden.	Ingen anledning til ændringer. Bekendtgørelsens formål er at fastsætte regler for denne tilskudsordning, så det er klart for ansøgerne, hvilke krav mv. der stilles til dem og skabe hjemmel til, at Landbrugsstyrelsen kan træffe de fornødne afgørelser. Fastsættelse af mål for, hvornår Landbrugsstyrelsen skal have afsluttet sagsbehandling, opfylder ikke disse formål. Det er i styrelsens mål- og resultatplan for 2023 fastlagt målsætninger for sagsbehandling. Denne er offentlig tilgængeligt og kan finde på ministeriets hjemmeside https://fvm.dk/ministeriet/oekonomi/maal-og-resultatplaner/ .

<p>6.16</p>	<p>Bemærkninger til teknologilisten</p> <p>Teknologi 1.1 Teltoverdækning</p> <p>Beregning af Kapacitet: 0,8 m² gylletank/m diameter. Formlen giver ikke umiddelbart mening!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Eksempel: Ved en gyllebeholder med en diameter på 20 meter vil det give 16 m² overflade, hvor det korrekte overfladeareal er $r^2 \times \pi = 10^2 \times 3,14 = 314 \text{ m}^2$. Det vil give nogle forkerte udregninger af omkostningseffektivitet, som i dette tilfælde beregnes til 0,5378 kg NH₃-N pr. 1.000 kr. tilskudsgrundlag i stedet for 10,5546 kg NH₃-N pr. 1.000 kr. tilskudsgrundlag.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anerkender, at kapaciteten for teknologien teltoverdækning af gylletanke ikke giver en retvisende omkostningseffektivitet. På trods af det fastholdes beregningen af ressourcemæssige hensyn.</p> <p>Der vil blive foretaget samme beregning for alle projekterne, så det vil ikke få nogen indflydelse på prioriteringen af ansøgningerne.</p> <p>Landbrugsstyrelsen fastholder kapaciteten på 0,8 m diameter / m² gylletank.</p>
<p>6.17</p>	<p>Teknologi 2.1 – 2.4 Gyllekøling</p> <p>Kapacitet: 1940 m² nettoproduktionsareal/anlæg. Nettoproduktionsarealet kan ikke være ens i 2.1-2.4!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Der vil være mulighed for et større nettoproduktionsareal i stalde med søer og smågrise i forhold til slagtesvin på samme størrelse. De drægtige søer er valgt med løsdrift med delvis fast gulv, mens både smågrise og diegivende søer (kassesti) er valgt med fulddrænede stier, hvilket ikke er standardstier. En varmepumpe med samme kapacitet kan derfor dække et meget større nettoproduktionsareal i stalde med søer og smågrise end i en slagtegrisestald ved samme køleeffekt. Den valgte metode vil prioritere gyllekøling i slagtegrisestalde foran gyllekøling i stalde med søer og smågrise.</p> <p>Varmepumpen skal være større i stalde med rørdslusning i forhold til stalde med linespil på samme nettoproduktionsareal, da der er større krav til køleeffekt.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Kapaciteten er et udtryk for, hvor stort et areal en given teknologi antages at dække. Kapaciteten er enten baseret på den gennemsnitlige størrelse af bedriftstypen, data fra leverandører af teknologierne eller på historisk data omkring, hvilke arealer der tidligere er søgt om tilskud til ved de givne teknologier.</p> <p>Kapaciteten bliver brugt til at beregne projektets omkostningseffektivitet og spiller derved ind på prioriteringen af ansøgninger. Kapaciteten spiller ikke ind på antallet af teknologier, det er muligt at søge om tilskud til. For ansøgeren betyder det, at der kan søges om tilskud til det antal teknologier, der er behov for (f.eks. det antal der fremgår af en miljøgodkendelse) fremfor det antal, Landbrugsstyrelsen har beregnet.</p> <p>Anvendelse af kapacitet betyder, at der i mange tilfælde ikke er behov for opmåling, f.eks. af produktionsareal. Ved at udelukke opmåling reduceres tidsforbruget for både ansøger og kontrollør, ligesom risikoen for fejl i form af forskelle mellem disse opmålinger fjernes.</p> <p>Brugen af kapaciteter medvirker desuden til en mere skalanutral prioritering. Bedriftens</p>

		størrelse vil altså ikke spille ind på prioriteringsscoren.
6.18	<p>Teknologi 2.1 – 2.4 Gyllekøling</p> <p>- Køleeffekten skal i gennemsnit være minimum 6,5 W/m² eller 12,5 W/m² over et døgn. Der skal anvendes datalogger/energimåler til at dokumentere køleeffekten på dagsniveau.</p> <p>Dette er en unødigt og fordyrende stramning i forhold til teknologilistens vilkår!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Det er kun i forbindelse med lugtreduktion der er krav om daglig logning, og at der opnås en given køle-effekt pr. døgn. I forbindelse med ammoniakreduktion er der kun krav om en gennemsnitlig opnået køleeffekt over et år, som i dette tilfælde skal være 6,5 W/m². Det opstillede krav vil være fordyrende for ansøger, da han vil være nødt til at afsætte energien opsamlet i sommerhalvåret i en udvendig kalorifer i stedet for som varme i stalden i vinterhalvåret. Varmebehovet i en stald er nogenlunde fordelt med 75-80 % i vinterhalvåret og 20-25 % i sommerhalvåret. Der gives på teknologilisten mulighed for at man kan køle efter årstiden, når det gælder reduktion af ammoniak, således den opsamlede varme kan anvendes i stalden.</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>AU medgiver, at køleeffekten skal være gennemsnit over året og ikke per døgn, så det følger vilkårsforslag på Miljøstyrelsens teknologiliste.</p>
6.19	<p>Teknologi 2.1 – 2.4 Gyllekøling</p> <p>- Gyllekølingsanlægget skal være aktivt alle timer i døgnet året rundt (100 pct. driftstid). Der skal anvendes timetæller til at dokumentere driftstiden.</p> <p>Dette er en unødigt og fordyrende stramning i forhold til teknologilistens vilkår!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>I dag leveres de fleste varmepumper frekvensstyret, hvilket betyder, at de er i drift stort set alle årets timer, men blot kører op og ned i ydelse efter det behov/varmetræk, der</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Specifikationen slettes.</p>

	er fra buffertanken. Det er derfor kun på de ældre varmepumper (on/off pumper) timetæller giver mening. Og som beskrevet ovenfor vil det være et unødigt og fordyrende krav jf. teknologilisten, at pumpen skal være i drift alle årets timer, når det gælder ammoniakreduktion.	
6.20	<p>Teknologi 2.1 – 2.4 Gyllekøling</p> <p>Under obligatoriske elementer skal være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energimåler/datalogger, der kan logge køleydelsen i kWh pr. dag, måned og år - Timetæller, der kan registrere driftstiden i timer for varmepumpen pr. år <p>erstattes med:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energimåler/datalogger, der kan logge køleydelsen i kWh pr. år - Eller en timetæller, der kan registrere driftstiden i timer for varmepumpen pr. år (kun on/off varmepumper) 	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>De obligatoriske elementer ændres til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energimåler/datalogger, der kan logge køleydelsen i kWh pr. år, eller, hvis varmepumpen er en on/off-varmepumpe, en timetæller, der kan registrere driftstiden i timer for varmepumpen pr. år.
6.21	<p>Teknologi 2.5 – 2.7 Kemisk luftrensere (syre + base)</p> <p>Kapacitet: 813 m² nettoproduktionsareal/anlæg. Der kan ikke regnes med samme nettoproduktionsareal i 2.5-2.7!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Ventilationsbehovet i forhold til nettoproduktionsareal er ikke ens for slagtesvin, smågrise, diegivende søer og drægtige søer. Miljøeffekterne er beregnet for 20% delluftrensning og luftrenseanlægget er sat til 25.000 m³/time. Det vil svare til hhv. ca. 710 m² nettoproduktionsareal for slagtegrise, ca. 830 m² nettoproduktionsareal for smågrise, ca. 1400 m² nettoproduktionsareal for diegivende søer (kassetier) og ca. 2200 m² nettoproduktionsareal for drægtige søer. Det er således en stor afvigelse, som vil prioritere slagtesvin og smågrise foran diegivende og drægtige søer.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 6.17.</p>

<p>6.22</p>	<p>Teknologi 2.8 – 2.10 Kemisk luftrensere (syre)</p> <p>Kapacitet: 813 m² og 707 m² nettoproduktionsareal/anlæg. Der gælder samme begrundelse som ovenfor, dvs. hhv. ca. 710 m² nettoproduktionsareal for slagtegrise, ca. 830 m² nettoproduktionsareal for smågrise, ca. 1400 m² nettoproduktionsareal for diegivende søer (kassetier) og ca. 2200 m² nettoproduktions-areal for drægtige søer. Der kan ikke regnes med samme nettoproduktionsarealet i 2.8-2.10, da det vil prioritere slagtegrise og smågrise foran diegivende og drægtige søer.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 6.17.</p>
<p>6.23</p>	<p>Teknologi 2.11 – 2.13 Biologisk luftrensere</p> <p>Kapacitet: 1940 m² nettoproduktionsareal/anlæg. Der gælder samme begrundelse som ovenfor. Dog er kapaciteten i anlægget større og beregnet ud fra slagtegrise på ca. 69.000 m³/time, dvs. hhv. ca. 1940 m² nettoproduktionsareal for slagtegrise, ca. 2300 m² nettoproduktionsareal for smågrise, ca. 3900 m² netto-produktionsareal for diegivende søer (kassetier) og ca. 6000 m² nettoproduktionsareal for drægtige søer. Der kan ikke regnes med samme nettoproduktionsarealet i 2.11-2.13, da det vil prioritere slagtegrise og smågrise foran diegivende og drægtige søer.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 6.17.</p>
<p>6.24</p>	<p>Teknologi 2.11 Biologisk luftrensere - slagtesvin</p> <p>Der er flere typer biologiske luftrensere på det danske marked. En biologisk luftrensere vil typisk enten være placeret som et luftrensermodul uden for stalden eller det vil være et luftrensermodul, der er indbygget i et selvstændigt stalddrum som en del af staldbygningen.</p> <p>Derfor bør formulering under obligatoriske elementer have følgende tilføjelse (rød markering):</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Formuleringen ændres til:</p> <p>Betonplatform til placering af luftrensningsanlæg uden for stalddrummet, eller selvstændigt rum i eller uden for staldbygningen til indbygning af luftrensningsanlægget.</p>

	- Betonplatform til placering af luftrensingsanlæg uden for staldsystemet eller at luftrensermodulet er indbygget i et selvstændigt staldrum som en del af staldbygningen.	
6.25	<p>Teknologi 2.12 Biologisk luftrenser - smågrise og diegivende søer</p> <p>Jf. forklaring beskrevet for Teknologi 2.11.</p> <p>Derfor skal formulering under obligatoriske elementer have følgende tilføjelse (rød markering):</p> <p>- Betonplatform til placering af luftrensingsanlæg uden for staldsystemet eller at luftrensermodulet er indbygget i et selvstændigt staldrum som en del af staldbygningen.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Formuleringen ændres til:</p> <p>Betonplatform til placering af luftrensingsanlæg uden for staldsystemet, eller selvstændigt rum i eller uden for staldbygningen til indbygning af luftrensingsanlægget.</p>
6.26	<p>Teknologi 2.13 Biologisk luftrenser - drægtige søer</p> <p>Jf. forklaring beskrevet for Teknologi 2.11.</p> <p>Derfor skal formulering under obligatoriske elementer have følgende tilføjelse (rød markering):</p> <p>- Betonplatform til placering af luftrensingsanlæg uden for staldsystemet eller at luftrensermodulet er indbygget i et selvstændigt staldrum som en del af staldbygningen.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Formuleringen ændres til:</p> <p>Betonplatform til placering af luftrensingsanlæg uden for staldsystemet, eller selvstændigt rum i eller uden for staldbygningen til indbygning af luftrensingsanlægget.</p>
6.27	<p>Teknologi 2.14 Punktudsugning med luftrensning – konventionel stald, slagtesvin</p> <p>Kapacitet: 707 m² nettoproduktionsareal/anlæg. Kapaciteten er sat for lavt!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Der er regnet med luftrensingsanlæg med ét trin med syreopløsning, dvs. en kemisk luftrenser (syre).</p> <p>Ud fra en luftkapacitet på 25.000 m³/time og 10% punktudsugning vil det medføre et nettoproduktions-areal på ca. 1400 m².</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 6.17.</p>

<p>6.28</p>	<p>Teknologi 2.14 Punktudsugning med luftrensning – konventionel stald, slagtesvin</p> <p>Obligatoriske elementer. Der mangler elementer!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Luftrenseren vil have samme krav som under 2.8-2.10, dvs.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betonplatform til placering af luftrensningsanlæg uden for staldsystemet. - Tilslutning til vand og beholdere med syre. - Rørsystem til afledning af spildevand/læsevæske fra luftrenseren. 	<p>Imødekommes.</p> <p>Følgende tilføjes under obligatoriske elementer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betonplatform til placering af luftrensningsanlæg uden for staldsystemet. - Tilslutning til vand og beholdere med syre. - Rørsystem til afledning af spildevand/læsevæske fra et eller flere filtertrin i luftrenseren.
<p>6.29</p>	<p>Teknologi 2.14 Punktudsugning med luftrensning – konventionel stald, slagtesvin</p> <p>Standardomkostning til obligatoriske elementer: 639.000 kr. pr. anlæg. Omkostningen er sat for lavt!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Standardomkostningen er sat lig med omkostningen beregnet i 2.8-2.10. En ventilationskanal til punkt-udsugning må dog forventes at være dyrere end en luftkanal til sammenkobling af luftrenseren til ventilationssystemet.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen har ikke datagrundlag der viser, at ventilationskanal til punkt-udsugning er dyrere end en luftkanal til sammenkobling af luftrenseren til ventilationssystemet.</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil undersøge det nærmere inden næste runde for ansøgning om tilskud til miljø- og klimateknologier.</p>
<p>6.30</p>	<p>Teknologi 2.15 Punktudsugning med luftrensning – intelligent konceptstald, slagtesvin</p> <p>Obligatoriske elementer. Der mangler elementer.</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Luftrenseren vil have samme krav som under 2.8-2.10, dvs.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betonplatform til placering af luftrensningsanlæg uden for staldsystemet. - Tilslutning til vand og beholdere med syre. - Rørsystem til afledning af spildevand/læsevæske fra luftrenseren. 	<p>Imødekommes.</p> <p>Følgende tilføjes under obligatoriske elementer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betonplatform til placering af luftrensningsanlæg uden for staldsystemet. - Rørsystem til afledning af spildevand/læsevæske fra et eller flere filtertrin i luftrenseren.

<p>6.31</p>	<p>Teknologi 2.16 Gylleforsuringsanlæg - slagtesvin</p> <p>Kapacitet: 1940 m² nettoproduktionsareal/anlæg. Kapaciteten er sat meget for lavt!</p> <p>Begrundelse:</p> <p>Et gylleforsuringsanlæg kan håndtere op til 6 gyllekredse, som hver kan have en kapacitet på op til 1200 m² gyllekumme. Dermed kan kapaciteten være op til 7000 m² nettoproduktionsareal pr. gylleforsuringsanlæg. Der er typisk kun et anlæg pr. ejendom.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 6.17.</p>
<p>6.32</p>	<p>Der mangler mulighed for at søge tilskud til gylleforsuringsanlæg til sostalde. Gylleforsuring anvendes i dag i en del sostalde.</p>	<p>Imødekommes.</p>
<p>6.33</p>	<p>Teknologi 3.1 og 3.2:</p> <p>Der er angivet 46 m² nettoproduktionsareal ved mælkemålere, hvilket svarer til 1 måler pr 5,75 ko ved 8 m² pr. ko. Størrelse på malkestald kan variere, men ved f.eks. 300 køer vil 2x16 eller 2x24 malkepladser være normalt. Det svarer til 9,38 eller 6,25 køer pr måler. Det vil betyde hhv. 75 eller 50 m² nettoproduktionsareal i stedet. Er der tale om en karrusel vil tallet ligeledes variere, hvor 300 køer kan malkes i 50 pladser karrusel. Det giver 48 m² nettoproduktionsareal.</p> <p>Det er afgørende, at det er helt klart for ansøgerne, hvad der skal til for at godkende en investering.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Kapaciteten er et udtryk for, hvor stort et areal en given teknologi antages at dække.</p> <p>Kapaciteten er altså ikke et krav, som ansøgere skal opfylde.</p> <p>Det præciseres i vejledningen, at det afgørende er, at ansøger investerer i det antal mælkemålere, der er givet tilsagn til. Det er uden betydning, hvor mange m² nettoproduktionsareal der er i stalden.</p> <p>Se svar til 6.17.</p>
<p>6.34</p>	<p>Teknologi 3.3-3.5:</p> <p>Det bør præciseres, at det er ok med port i den gennemgående mur.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Det præciseres, at adskillelsen skal kunne forhindre køerne i at bevæge sig mellem enhederne. Hvis der kan være en port i den gennemgående mur, uden at køerne kan bevæge sig mellem enhederne, er det ok.</p>
<p>6.35</p>	<p>Teknologi 3.3-3.5:</p>	<p>Imødekommes ikke.</p>

	<p>Der er beregnet 235 m² nettoproduktionsareal pr. løsning. Dvs. én løsning skal servicere 29 køer.</p> <p>Da løsningen giver mulighed for at vælge mellem flere opsætninger, vil det være forskelligt antal køer pr plads afhængigt af om der etableres foderkrybbe ved malkepladserne eller om der indsættes kraftfoderautomater. I DCA-rapport er angivet 25 køer, hvilket dermed angiver 200 m² nettoproduktionsareal. Jf. ovenstående under teknologi 3.1 og 3.2 vil en foderkrybbe i malkestalden kunne beregnes ligeledes.</p>	<p>Kapaciteten er et udtryk for, hvor stort et areal en given teknologi antages at dække.</p> <p>Kapaciteten er altså ikke et krav, som ansøgere skal opfylde.</p> <p>Se svar til 6.17.</p>
6.36	<p>Teknologi 3.3-3.5:</p> <p>I DCA-rapport er levetiden for teknologien 3.3 beskrevet til 12 år, mens der i bekendtgørelsens tekst er en levetid på 22 år.</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Levetiden i teknologilisten ændres til 12 år.</p>
6.37	<p>Teknologi 3.12:</p> <p>I DCA-rapport er oplyst præfabrikeret betongulv, overstøbning af spaltegulve udover gummigulvene som løsninger til etablering af miljøgulve. Det er ligeledes foto af et betongulvselement, der er vist som løsning.</p> <p>I bekendtgørelsen er kun gummimåtter nævnt som en mulig løsning til etablering af miljøgulve, hvilket er uheldigt. De øvrige muligheder bør indgå, hvor man med beton kan etablere samme løsning, eller hvor man f.eks. tager et spaltegulvselement op og nedlægger et præfabrikeret element i samme størrelse men som miljøgulv. Det vil virkelig give muligheder for kvægbruget at påbegynde udviklingen i retning af flere miljøgulve i kostalde.</p> <p>For teknologien gummimåtter er der i teknologilisten sat en levetid på 25 år, hvilket forstærker behovet for at alle typer af miljøgulve bør indgå i bekendtgørelsens muligheder. Levetid for gummigulve vil være 10 år. Omkostning til gummigulv er sat til 880 kr. per m². Eftersom der i denne standardomkostning er medregnet eventuelle udgifter til levering og montering vil</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Det har ikke været muligt for Landbrugsstyrelsen at beregne standardomkostninger for præfabrikeret betongulv og overstøbning af spaltegulve.</p> <p>Standardomkostningen er baseret på markedspriser på gummimåtter fra 2021 og 2023.</p>

	omkostningen svare til etablering af betongulv og ikke gummigulv, da gummigulvet i indkøb ikke kommer under 1.000 kr. pr m2.	
6.38	<p>Teknologi 3.12:</p> <p>Under specifikationer er nævnt at måtterne skal eftermonteres på eksisterende spaltegulv uden hældning. Det skal ligeledes være en mulighed at eftermontere på fast gulv uden hældning, som netop er den type gulv, som gulvet er udviklet til. Det er en vigtig tilføjelse. Det faste gulv skal ved etablering af måtterne sikre et afløb i form af u-skinne eller lignende mellem gummipladerne/betonudlægning.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Specifikationen ændres til:</p> <p>”Gummimåtter med hældning skal eftermonteres på eksisterende gulve uden hældning, så der opnås en hældning mod ajle afløb”</p>
6.39	<p>Manglende teknologi</p> <p>Teknologien ”kemisk luftrensning i kombination med montering af separationsstrimler i gulvspalter og gødningsrobot” er omtalt i DCA-rapporten men er ikke med på teknologilisten. Landbrug & Fødevarer vil opfordre til at der beregnes standardomkostninger, så den kan komme med som tilskudsberettiget teknologi, fx som investering i Lely Sphere.</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Teknologien optages på teknologilisten i bekendtgørelsen som teknologi 3.14.</p>
6.40	<p>Bemærkninger til vejledningen</p> <p>Side 26 Afsnit 3.24 punkt 3 i tabel + side 27, afsnit 3.28</p> <p>Det fremgår af vejledningen, at det ikke er muligt at få tilskud til investering i teknologier, som man er forpligtet til at gennemføre i medfør af anden lovgivning. Det bør – i tillæg til eksempler med teltoverdækning fremgå helt klart, hvordan man forholder sig til forsuring, når det indgår som en del af kravene for at opnå en miljøgodkendelse.</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Der tilføjes tekst i vejledningen om, at teknologier, som fremgår af en miljøgodkendelse, som udgangspunkt ikke betragtes som teknologier, som man er forpligtet til at gennemføre i medfør af anden lovgivning. Teknologierne vil dermed være tilskudsberettigede. Det gælder dog ikke teknologier, som fremgår af vilkår om miljøgodkendelsen, som er baseret på regler i anden lovgivning. Se også svaret til 6.41.</p>
6.41	Da projektperioden er kort, vil det for mange være nødvendigt at have opnået miljøtilladelse inden ansøgning. Det er vigtigt, at det ikke tolkes som, at det er	<p>Om man har opnået miljøgodkendelse på det tidspunkt, hvor der søges om tilsagn om tilskud, eller om den først opnås senere i projektperioden, har ingen indflydelse på mulighed for at få tilskud.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anser ikke alt, som er</p>

	<p>lovkrav med overdækning ved ansøgningstidspunktet.</p>	<p>omfattet af miljøgodkendelsen, som værende lovpligtigt at gennemføre. Miljøgodkendelsen udgør i sig selv ikke et lovkrav eller udløser en lovmæssig pligt. Det er desuden ikke alle elementer, som indgår i en miljøgodkendelse, eller som er påkrævet for at opnå en sådan godkendelse, som ansøger er forpligtet til at gennemføre i henhold til anden lovgivning. En miljøgodkendelse kan eksempelvis sagtens indeholde krav til investeringen, som ikke er påkrævet ved lov, og som derfor ikke ville blive anset som ikke-tilskudsberettiget af Landbrugsstyrelsen.</p> <p>Der kan dog godt indgå betingelser i miljøgodkendelsen om, at den investering, man søger om godkendelse til, skal gennemføres i henhold til dansk lovgivning, eller at investeringen har et dertilhørende lovpligtigt element. Et eksempel herpå kunne være, at opsamlingsanlæg til flydende husdyrgødning skal have fast overdækning, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 8, stk. 9. Søger man om tilskud, og dermed også om miljøgodkendelse til et opsamlingsanlæg, er man altså forpligtet ved anden lovgivning til at påføre anlægget fast overdækning. Landbrugsstyrelsen ville dermed ikke kunne give tilskud til overdækningen, da det er en investering, som skal gennemføres i henhold til anden lovgivning.</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan på baggrund heraf ikke endegyldigt svare på, om alle elementer i en opnået miljøgodkendelse vil være tilskudsberettigede, da det i høj grad afhænger af, hvorvidt den teknologi, man søger om tilskud til, er lovpligtig at gennemføre jævnfør anden lovgivning, eller om elementer tilhørende teknologien er lovpligtige som i eksemplet ovenfor.</p>
<p>6.42</p>	<p>Side 29 Figur 4.1:</p> <p>Der er angivet dato for ansøgning og periode, men ingen deadline for behandling af ansøgning. Der bør angives en maksimal sagsbehandlingstid. Fx på 90 dage for 90 % af sagerne.</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p> <p>Bekendtgørelsens formål er at fastsætte regler for denne tilskudsordning, så det er klart for ansøgerne hvilke krav mv., der stilles til dem, samt skabe hjemmel til, at Landbrugsstyrelsen kan træffe de fornødne afgørelser. Fastsættelse af mål for, hvornår</p>

		<p>Landbrugsstyrelsen skal have afsluttet sagsbehandling, opfylder ikke disse formål.</p> <p>Det er i styrelsens mål- og resultatplan for 2023 fastlagt målsætninger for sagsbehandling. Denne er offentlig tilgængeligt og kan finde på ministeriets hjemmeside https://fvm.dk/ministeriet/oekonomi/maal-og-resultatplaner/.</p>
<p>6.43</p>	<p>Side 35 Beregningseksempel</p> <p>I vejledning på side 35 er vist et beregningseksempel for effekt af gylletank i hønsestalde, hvor den viste beregningsmetode for miljøeffekt giver et resultat som, er mere end faktor 100 for højt.</p> <p>Det viste beregningseksempel beskrives som følgende:</p> <p>Standard miljøeffekt for 4.3. Gylletank i hønsestalde er: 1,09 kg NH₃-N/m² gulvareal × 30 m diameter × 2.995 m² gulvareal/m diameter × 25 år (levetid) = 2.448.412 kg NH₃-N</p> <p>Det svarer til en årlig reduceret ammoniakemission ende til 97.936 kg NH₃-N per år</p> <p>Her er en væsentlig metodefejl for beregning af standard miljøeffekt.</p> <p>AU-notat side 32 beskriver en årlig standardmiljøeffekt på 1,09 kg NH₃-N/m² gylleoverflade i gylletank.</p> <p>Faglig begrundet standardmiljøeffekt beregnes efter følgende formel:</p> <p>Miljøeffekt = overfladeareal × miljøeffekt × levetid.</p> <p>Med forudsætningen 30 m i diameter af gylletank – så har gylletank et overfladeareal på 707 m².</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anerkender, at der er en fejl i kapacitetsberegningen. På trods af det fastholdes beregningen af ressourcemæssige hensyn. Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at, uanset om fejlen rettes eller ej, vil prioriteringsscoren være markant højere for teknologi 4.3 og 4.4 end for de andre teknologier i indsatsområde 4. Fejlen vil altså ikke få indflydelse på prioriteringen af ansøgningerne.</p> <p>Landbrugsstyrelsen fastholder kapaciteten på 2995 m² gulvareal/m diameter gylletank.</p>

	<p>Standardmiljøeffekt: $707 \text{ m}^2 \text{ gylleoverflade} \times 1,09 \text{ kg NH}_3\text{-N/m}^2 \text{ gylleoverflade} \times 25 \text{ år} = 19.266$</p> <p>NH₃-N</p> <p>Den faktisk årlige reducerede ammoniakemission er 771 kg NH₃-N per år</p> <p>Som vist giver LBST beregningsmetode for miljøeffekt et resultat som, er mere end faktor 100 for højt.</p> <p>Følgekonsekvensen bliver at prioritering af hvilke ansøgte projekter der er berettiget til tilsagn, ikke vil ske på et objektivt og oplyst grundlag, men derimod på et fejlberegnet grundlag.</p>	
6.44	<p>Side 35 afsnit 4.2.5</p> <p>I bekendtgørelsen er der ikke hjemmelsgrundlag til den beskrevne metode for omfordeling af eventuelle overskudmidler inden for de enkelte indsatsområder. Afsnittet bør slettes.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Begrundelsen herfor er, at Landbrugsstyrelsen som forvaltningsmyndighed ikke skal regulere sig selv i bekendtgørelser. Bekendtgørelsens virke er at opsætte regler, som gælder for og retter sig til borgerne. Dette fremgår af Justitsministeriets vejledning om administrative forskrifter, punkt. 2.1 ”Brug af bekendtgørelser”. Der er dermed ikke behov for en hjemmel i bekendtgørelsen, da omfordeling af eventuelle overskudsmidler ikke kræver juridisk regulering, men derimod er vejledningsstof.</p>
6.45	<p>Side 40 afsnit 4.6.3:</p> <p>Det er angivet, at tilladelser til projektet ikke må være givet for en begrænset tidsperiode. Dette vil være tilfældet med miljøgodkendelser, der kan kræve en revurdering. Ligeledes vil en byggetilladelse altid være begrænset til 1 år. Hvis tilladelsen ikke er taget i brug indenfor 1 år, vil det kræve ny byggeansøgning. Er projektet opstartet er der dog ingen krav til slutdato.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Landbrugsstyrelsen opdaterer vejledningen, så det bliver mere tydeligt, hvad styrelsen mener med, at tilladelser ikke må være givet for en tidsbegrænset periode.</p>
6.46	<p>Side 41 kasse:</p> <p>Det nævnes, at projektet skal opretholdes og bilag være tilgængelige i en bestemt periode regnet fra slutudbetaling af tilskud. Det bør</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at lang sagsbehandlingstid eller klagesager kan forpligte tilsagnshaver til at opretholde</p>

	ændres til "tidspunktet for ansøgning om slutudbetaling".	<p>projektet i uhensigtsmæssig lang tid. Landbrugsstyrelsen sagsbehandler indkomne sager om udbetaling hurtigst muligt.</p> <p>Reglen om opbevaring af regnskabsbilag skal blandt andet sikre, at Landbrugsstyrelsen kan få adgang til dokumentationen vedrørende projektet, hvis projektet udtages til kontrol i opretholdelsesperioden. Reglen om opretholdelsesperioden for projektet er fastsat i EU-retten (artikel 71, stk. 1 i EU-forordning 1303/2013) og gælder uagtet, hvor lang sagsbehandlingstiden har været.</p>
6.47	<p>Side 43 Figur 5.1 samt afsnit 5.1:</p> <p>Projektperioden regnes fra den dag ansøgning indsendes. Det bør være fra den dag tilsagn gives. Det er meget kort tid at udføre en opgave på. Dels er der ventetid på tilsagn, hertil ventetid på tilladelser, ventetid på materialer, ventetid på økonomisk behandling og endelig ventetid på håndværker.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Man behøver ikke afvente et tilsagn, men det er muligt at påbegynde projektet for egen regning og risiko, når man har indsendt ansøgning om tilsagn.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anbefaler, at påbegynde planlægningen af projekter tidligt, herunder at søge om eventuel miljøgodkendelse.</p>
7	Agri Nord	
7.1	<p>Bekendtgørelsen</p> <p>§ 8 stk. 1.</p> <p>Jeg undrer mig over prioriteringsrækkefølgen. Uanset hvilken type husdyrgødning, der overdækkes, så vil overdækningen have samme effekt. Effekten fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste, hvor miljøeffekten fastslås til 50 % af ammoniaktab fra lager i forhold til naturligt flydelag. Det gælder for alle gylletyper. Man bør søge på lige vilkår uanset hvilken type gylle, der overdækkes.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Ministeren har ønsket at give planteavlere mulighed for at opnå tilskud til teltoverdækning af gyllebeholdere. I tidligere ansøgningsrunder har kun bedrifter med dyrehold kunne få tilskud hertil. Netop fordi kvæg- og svinebedrifter har haft gode muligheder for at søge om tilskud, samt fordi de potentielt vil optage væsentligt flere tilskudskroner end fjerkræbedrifter, bliver de i denne ansøgningsrunde prioriteret efter planteavlere og landbrug med fjerkræ.</p> <p>Det er altså en politisk begrundelse, ikke en faglig begrundelse. Landbrugsstyrelsen gør opmærksom på, at trin 2 i prioriteringsmodellen kun finder anvendelse ved overansøgning af puljen på 570. mio. kr.</p>
7.2	Bilag 1 teknologi 1.1 Teltoverdækning	Imødekommes.

	Det ønskes præciseret om der ønskes flere end 1 teltåbning i obligatoriske elementer. Som det er skrevet nu, så skal der flere end 1 teltåbning til, (...)	Det skal være én adgangsåbning og flere åbninger til udluftning.
7.3	Bilag 1 teknologi 2.1 Gyllekøling m. linespil – slagtesvin Specifikationen om, at gyllekølingsanlægget skal være aktivt alle timer i døgnet året rundt skal udgå, da der allerede i specifikationen ovenover er skrevet, at <i>køleeffekten skal i gennemsnit være minimum 6,5 W/m² over et døgn. Der skal anvendes datalogger/energimåler til at dokumentere køleeffekten på dagsniveau.</i>	Imødekommes. De obligatoriske elementer ændres til: - Energimåler/datalogger, der kan logge køleydelsen i kWh pr. år, eller, hvis varmepumpen er en on/off-varmepumpe, en timetæller, der kan registrere driftstiden i timer for varmepumpen pr. år.
7.4	Bilag 1 teknologi 2.1 Gyllekøling m. linespil – slagtesvin Der står ikke, at linespil er et obligatorisk element. Det bør der anføres.	Imødekommes ikke. Linespil har ikke nogen selvstændig miljøeffekt. At linespil indgår i teknologinavnet betyder blot, at teknologien skal installeres i eksisterende stalde til slagtesvin, hvor der er linespil. Under specifikationer tilføjes ”og linespil”, så der kommer til at stå: - Teknologien skal anvendes i staldafsnit med slagtesvin og linespil.
7.5	Bilag 1 Teknologi 2.2 Gyllekøling m. linespil - søer og smågrise Samme bemærkninger som til teknologi 2.1.	Imødekommes delvist. Se svar til 7.3 og 7.4.
7.6	Bilag 1 Teknologi 2.3 Gyllekøling m. rørudslusning - slagtesvin Samme bemærkninger som til teknologi 2.1.	Imødekommes delvist. Se svar til 7.4 Det er kun gyllekølingen, der har en effekt, ikke selve rørudslusningen. At rørudslusning indgår i teknologinavnet betyder blot, at teknologien skal installeres i eksisterende stalde til slagtesvin, hvor der er rørudslusning. ”og rørudslusning” tilføjes under specifikationer, så der kommer til at stå: - Teknologien skal anvendes i staldafsnit med slagtesvin og rørudslusning.

7.7	<p>Bilag 1 Teknologi 2.4 Gyllekøling m. rørudslusning - søer og smågrise</p> <p>Samme bemærkninger som til teknologi 2.1.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 7.4 og 7.6.</p>
7.8	<p>Bilag 1 Teknologi 2.5-2.15</p> <p>Vi kan konstatere at der er fejl i forholdet mellem standardmiljøeffekt og standardomkostning. Vi opfordrer derfor Landbrugsstyrelsen til at bede Aarhus Universitet til at gennemregne effekten igen. Vi står gerne til rådighed for støtte til dette. Ved henvendelse kan vi uddybe dette svar.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen har ikke datagrundlag til at beregne en pris, der er afhængig af luftrensningsskapacitet.</p> <p>Til næste ordning vil Landbrugsstyrelsen genbesøge beregningen for at undersøge, om der kan blive bedre overensstemmelse mellem standardmiljøeffekt og standardomkostning.</p>
7.9	<p>Bilag 1 teknologi 3.6 Overvågningsremme til malkekvæg</p> <p>Overskriften i denne teknologi bør være: ”Teknologi 3.6 Drøvtygning- og aktivitetsmåler med hals- eller øretranspondere” ELLER ”Teknologi 3.6 Overvågningsteknologi til malkekvæg”.</p> <p>Obligatoriske elementer skal rettes til, så der står (ændringen er markeret med fed):</p> <p>- Halsremme eller øretranspondere med drøvtygnings- og aktivitetsmålere til opsamling af afsendelse af data.</p> <p>Der står nemlig i DCA rapporten på side 31, at de obligatoriske elementer er hals- eller øretranspondere.</p> <p>For at gøre det fuldstændig præcist i bekendtgørelsen, så skal øretranspondere tilføjes i teksten om obligatoriske elementer.</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Frem for at tilføje øretranspondere til den eksisterende teknologi, som foreslået, oprettes den som en ny teknologi.</p>
7.10	<p>Bilag 1 teknologi 3.8 Hængebanevogn</p> <p>Under specifikationer er der angivet, at fuldfoderet skal være baseret på mindst 2 slags ensilage og til mindst 3 slags tørre foderråvarer.</p> <p>Med denne formulering må der menes, at der kan anvendes enten 1., 2., 3., 4. eller 5. slæt græs eller majs som ensilage. Dette ønskes præciseret. Derudover er det meget med 3</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Kravet er, at der skal kunne påfyldes to slags ensilage for at give passende mulighed for at variere proteinindholdet i mindst to forskellige blandinger. Det er ikke relevant at beskrive hvilke typer af ensilage.</p> <p>Specifikationen ændres fra tre til to slags tørre råvarer, fordi Aarhus Universitet har</p>

	slags tørre foderråvarer. Dette bør reduceres til 2.	oplyst, at effekten kan opnås med to slags tørre råvarer. Samme ændring foretages for teknologi 3.9 og 3.10.
7.11	Bilag 1 teknologi 3.8 Hængebanevogn Under specifikationer står der følgende, som skal præciseres, da sætningen ikke giver nogen mening. Alternativt skal sætningen udelades, da den er upræcis. ”- Der skal gøres brug af enten påslag til de forskellige variationer af ensilage og tørre foderråvarer.”	Imødekommes. Specifikationen rettes til: - Der skal gøres brug af påslag til de forskellige variationer af ensilage og tørre foderråvarer.
7.12	Bilag 1 teknologi 4.3 Gylletank – hønsestalde Under valgfrie elementer står der fortank med pumpe og rørføring til gylletank. Standardomkostningerne er angivet som 3.000 kr. per m diameter gylletank. Der henvises dermed til gylletanken, som skal opføres og ikke til fortanken. Det vil jeg gerne have præciseret.	Ingen anledning til ændringer. Det er rigtigt forstået, at prisen på fortanken fastsættes ud fra størrelsen af gylletanken som opføres. Det er fordi fortankens størrelse ofte afhænger af gylletankens størrelse, og fordi der på denne måde kun vil være ét tal, som skal angives i ansøgningen. Det gør det også lettere at foretage kontrol af af fortanken, eftersom fortanke kan være nedgravede.
7.13	Bilag 1 teknologi 6.11 Mikro-pletsprøjtning Under specifikationer bør det også være muligt at anvende teknologien på afgrødekode 21.	Imødekommes. Afrødekode 21 dækker over vårraps. Aarhus Universitet har angivet, at teknologien også er relevant at anvende på denne afgrøde, samt at effekten, som AU har beregnet, kan opnås på denne afgrøde.
7.14	Bilag 1 teknologi 7.1 To-rækket topknuser/aftopper og toptrækker kombineret med rodovertskæring Det skal præciseres i navnet på teknologien at det drejer sig om ENTEN To-rækket topknuser ELLER aftopper og toptrækker kombineret med rodovertskæring. Så passer navnet på teknologien med teksten i de obligatoriske elementer, som må forstås at der skal investeres i en ny (torækket topknuser) ELLER (aftopper med	Imødekommes ikke. Topknuser og aftopper er det samme. Det er en slags slagleklipper, hvor slagler er formet, så de følger kammens form og rækkeafstand og samtidig sørger for at lægge det aftoppede og knuste kartoffeltop mellem kammene. Under obligatoriske elementer rettes ”eller” til en skråstreg ligesom i teknologiens titel.

	<p>toptrækkermaskine og rodoverskæring). Altså enten en toptrækket topknuser ELLER en aftopper med toptrækkermaskine og rodoverskæring.</p> <p>Derfor passer specifikationerne heller ikke. Pind nummer 2 skal tilrettes så den bliver delt i 2.</p> <p>Se nuværende formulering herunder.</p> <p>(se første 3 pinde under specifikationerne)</p> <p>Dette ændres til at en af disse 2 pinde skal være opfyldt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Topknuser skal kunne fjerne toppen i en passende højde, så toptrækkeren kan rive resterende top og stængel op af kammen, så knoldene frigøres fra toppen - Aftopper og toptrækker kombineret med rodoverskæring skal kunne klemme stænglerne og der udføres rodoverskæring under knoldene. 	<p>For at miljøeffekten kan opnås skal topknuser/aftopper kombineres med toptrækker og rodoverskæring.</p>
7.15	<p>Bilag 1 teknologi 7.2 Fire-rækket topknuser/aftopper og toptrækker kombineret med rodoverskæring.</p> <p>Samme bemærkninger som til teknologi 7.1.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Se svar til 7.14.</p>
7.16	<p>Bilag 1 teknologi 7.6 Kartoffel-radrenser</p> <p>Standardomkostningerne pr. radrenser er forkert. Der må mangle et ciffer, så prisen bliver 6-cifret og ikke 5-cifret. Under specifikationerne står der, at værktøjerne til mekanisk bekæmpelse af ukrudt skal kunne på- og afmonteres afhængigt af kartoflernes fremspiring og vækststadie. Det vil sige, der skal kunne monteres flere typer værktøjer, afhængig af vækststadie og fremspiring.</p> <p>Under teknologi 7.7 Kartoffel-radrenser med variabel ramme fremgår det, at standardprisen er 533.600 kr. for radrenseren. Standardprisen for radrenseren i teknologi 7.6 er blot 46.800 kr.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen mener ikke, at standardomkostningen er forkert.</p> <p>Det er to forskellige teknologier, hvor teknologi 7.7 adskiller sig ved både at have renselementer, der er enkeltvis svingbare (variabel ramme) og ved at kunne betjene mindst seks rækker.</p> <p>Det gør teknologi 7.7 væsentligt dyrere end teknologi 7.6.</p> <p>Standardomkostningerne er baseret på markedsundersøgelser fra 2018 og 2022.</p>
7.17	<p>Vejledningen</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p>

	På side 17 står der; citat: ”teknologilisten i bekendtgørelsens bilag 1 er udtømmende. Det vil sige, at du ikke kan søge om tilskud til andre teknologier end de teknologier, som fremgår af teknologilisten” Derfor er det vigtigt, at der bliver justeret i de omtalte punkter i bekendtgørelsen, som beskrevet ovenover.	Se svar til 7.1-7.16
7.18	I kapitel 3.12 er teksten uklar. Kan man søge i denne ordning, hvis man har en uafsluttet sag fra teknologiordningen modernisering af slagtesvinestalde 2020? Kan man søge hvis man har en uafsluttet sag fra teknologiordningen modernisering af kvægstalde 2020?	Ingen anledning til ændringer. Ja, hvis du har tilsagn om tilskud fra Modernisering af kvægstalde 2020 eller Modernisering af slagtesvinestalde 2020, kan du godt søge om tilskud til teknologier, som ikke har været en del af dit tilsagn under de tidligere ordninger. Har du fået udbetalt tilskud under disse ordninger, kan du søge om tilskud til alle teknologierne på teknologilisten.
7.19	I kapitel 3.14 er der beskrevet et ”nytteareal”. Hvad er det?	Ingen anledning til ændringer. Landbrugsstyrelsen anvender begrebet ”gulvareal”, som omfatter nogle bestemte arealer i stalden. I forbindelse med miljøgodkendelser anvendes begrebet ”nytteareal”. Det er Landbrugsstyrelsen opfattelse, at gulvareal ikke omfatter samme arealer som nytteareal. Det er blot dette, der gøres opmærksom på i vejledningens afsnit 3.14.
7.20	Kapitel 5.1. Kan man starte et projekt efter 1. indsendelse men inden en eventuel 2. indsendelse med en opdatering af projektet?	Ingen anledning til ændringer. Ja, når du har indsendt en ansøgning, modtager du automatisk et kvitteringsbrev i Tast selv straks efter, at Landbrugsstyrelsen har modtaget din ansøgning. Denne kvittering er samtidig en igangsætningstilladelse. Hvis du efterfølgende ændrer ansøgningen, får du et nyt kvitteringsbrev, men projektperioden gik i gang, da du indsendte den første ansøgning.
8	Brøns Group	
8.1	Teknologi 6.1 – Udstyr til styring af sektionseller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning	Imødekommes delvist. AU vurderer ikke, at det er nødvendigt at indskærpe kravet til længden af sektionerne,

	<p>Vi er uforstående overfor at der tillades sektionsaflukning op til 5 mtr. Alle nye sprøjter er udstyret med noget mindre sektioner, hvorfor sektionsaflukningen bør være maks. 2,5 mtr – hvis ikke enkeltdyseaflukning. Dette vil medføre noget mindre overlap.</p>	<p>men foreslår, at det i teknologilisten præciseres, at sektionerne skal være mindre end fem meter i gennemsnit af alle bomsektioner ved mindst fem sektioner.</p> <p>Det tilføjes til teknologilisten, at der skal være krav om mindst fem sektioner.</p>
8.2	<p>Teknologi 6.1 – Udstyr til styring af sektions- eller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning</p> <p>I udkastet henvises til at der skal være en terminal til styring af sprøjten – hvilket er en naturlig forudsætning. Det kan dog ikke være rigtigt, at kunden skal investere i en terminal, HVIS der i forvejen forefindes en sådan, som håndtere tildelings- samt spotsprøjtningsskort.</p> <p>Efter vores mening bør der i stedet sættes krav til hvor stor datamængde, som terminalen skal håndtere. Terminalen bør have en størrelse, så den kan håndtere datamængde på mindst 660 kb - svarende til et areal på ca. 30 ha ifm. pletsprøjtning.</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p> <p>Eftersom der ikke står terminal under obligatoriske elementer, stilles der ikke krav om en nyindkøbt terminal. Terminalen er et valgfrit element, som ansøgerne kan vælge til, såfremt der er behov for en ny terminal.</p> <p>Ift. krav til datamængde finder Landbrugsstyrelsen ikke, at det er relevant at stille krav herom. Det forudsættes, at ansøger investerer i den terminal, der er behov for. Landbrugsstyrelsen vil overveje til efterfølgende tilskudsordninger, om der bør stilles krav herom. Forudsætning for at have sådan et krav i teknologilisten er, at det nemt og entydigt kan kontrolleres.</p>
8.3	<p>Teknologi 6.2 – Injektionssprøjte-udstyr til sektions. Eller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning og gradueret tildeling</p> <p>Vi er uforstående overfor at der tillades sektionsaflukning op til 5 mtr. Alle nye sprøjter er udstyret med noget mindre sektioner, hvorfor sektionsaflukningen bør være maks. 2,5 mtr – hvis ikke enkeltdyseaflukning. Dette vil medføre noget mindre overlap.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Se svaret til 8.1.</p>
8.4	<p>Teknologi 6.2 – Injektionssprøjte-udstyr til sektions. Eller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning og gradueret tildeling</p> <p>I udkastet henvises til at der skal være en terminal til styring af sprøjten – hvilket er en naturlig forudsætning. Det kan dog ikke være rigtigt, at kunden skal investere i en terminal, HVIS der i forvejen forefindes en sådan, som håndtere tildelings- samt spotsprøjtningsskort.</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p> <p>Se svaret til 8.2.</p>

	Efter vores mening bør der i stedet sættes krav til hvor stor datamængde, som terminalen skal håndtere. Terminalen bør have en størrelse, så den kan håndtere datamængde på mindst 660 kb - svarende til et areal på ca. 30 ha ifm. pletsprøjtning.	
8.5	<p>Teknologi 6.2 – Injektionssprøjte-udstyr til sektions. Eller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning og gradueret tildeling</p> <p>Jf. oplægsmaterialet fremgår at sprøjten skal være i stand til at håndtere spotsprøjtning og variabel dosering på samtidig.</p> <p>Dette giver rigtig god mening, blot disse krav kan opfyldes af betjeningsterminalen. Det vil efter vores opfattelse være bedre, at der opsættes krav til terminalkapaciteten fremfor software hertil.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>AU mener ikke, at det er muligt at fastsætte et minimumskrav for terminaler, da det vil være forskelligt for de markedsførte terminaler.</p> <p>At der stilles krav om software betyder, at terminalen skal have adgang til den software, som er nødvendigt til at kunne udføre pletsprøjtning og variabel dosering samtidigt. Dette skal kunne dokumenteres.</p>
8.5	<p>Teknologi 6.2 – Injektionssprøjte-udstyr til sektions. Eller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning og gradueret tildeling</p> <p>Jf. oplægsmaterialet skal udstyret være i stand til at variere doseringen af pesticidet elektronisk over i væskestrømmen, som består af rent vand.</p> <p>Det giver rigtig god mening, at man kræver elektronisk styring af injektionssystemet, så der ikke kan ske tilbageløb til hovedtanken.</p> <p>Man kan godt undres over, at man kræver rent vand til hovedtanken under kørsel med injektionssystemet. I mange situationer vil give god mening at have en anden blanding med i denne, for så at spare en overkørsel og der med CO₂ udledning.</p> <p>Teknologien har i dag gjort, at der findes andre injektionssystemer på markedet, som til skønner denne mulighed.</p> <p>Man kan også med de nye systemer køre med kun rent vand i hovedtanken!</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Specifikationen ændres til:</p> <p>Injektionssystemet skal elektronisk kunne variere doseringen af flere pesticider individuelt og samtidigt over i væskestrømmen under kørsel. Pesticid, som tilføres med injektionssystemet, må ikke føres tilbage til hovedtanken.</p>
8.6	<p>Teknologi 6.3 – Fronttanksudstyr til sektions- eller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning og gradueret tildeling</p> <p>Vi er uforstående overfor at der tillades sektionsaflukning op til 5 mtr. Alle nye</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Se svaret til 8.1.</p>

	<p>sprøjter er er udstyret med noget mindre sektioner, hvorfor sektionaflukningen bør være maks. 2,5 mtr – hvis ikke enkelt-dyse-aflukning. Dette vil medføre noget mindre overlap.</p>	
8.7	<p>Teknologi 6.3 – Fronttanksudstyr til sektion- eller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning og gradueret tildeling</p> <p>I udkastet henvises til at der skal være en terminal til styring af sprøjten – hvilket er en naturlig forudsætning. Det kan dog ikke være rigtigt, at kunden skal investere i en terminal, HVIS der i forvejen forefindes en sådan, som håndtere tildelings- samt spotsprøjtningkort.</p> <p>Efter vores mening bør der i stedet sættes krav til hvor stor datamængde, som terminalen skal håndtere. Terminalen bør have en størrelse, så den kan håndtere datamængde på mindst 660 kb - svarende til et areal på ca. 30 ha ifm. pletsprøjtning.</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p> <p>Se svaret til 8.2.</p>
8.8	<p>Teknologi 6.3 – Fronttanksudstyr til sektion- eller dyse afblænding i kombination med pletsprøjtning og gradueret tildeling</p> <p>Under standartomkostning til obligatoriske elementer står følgende angivet: kr. 310.000,- pr. sprøjteudstyr. Det vil sige tilskud til såvel fronttank - som dobbelt dyselinje – eller??</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>De 310.000 kr. er den beregnede standardomkostning for alle de obligatoriske elementer til sammen.</p> <p>Under de obligatoriske elementer indgår i udkastet både fronttank og dobbelt dyselinje. ”Dobbelt dyselinje” ændres til ”Dyselinje”</p>
8.9	<p>Teknologi 6.4 – Kameraer til kortlægning af ukrudt</p> <p>Det er noget uforstående, at man ikke vælger at give mulighed for tilskud til droneteknologi.</p> <p>De senere år har drone-/kamerateknologi bevist at de på bedste vis ser og billeddokumentere uønsket vækst i afgrøden, så der nu skelens mellem ukrudtsarter og ønsket vækst/afgrøde.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Under <i>Teknologi 6.4 Kameraer til kortlægning af ukrudt</i> præciseres det, at man godt kan søge om tilskud til kameraer, der kan monteres på en drone.</p> <p>Under <i>Teknologi 6.5 Aftale om kortlægning af ukrudt</i> kan man søge om tilskud til en aftale om kortlægning af ukrudt ved droneoverflyvning.</p>
8.10	<p>Teknologi 6.4 – Kameraer til kortlægning af ukrudt</p>	<p>Imødekommes delvist.</p>

	<p>Ramme og beslag for montering af kamera, gør at det kun er ganske få der kan benytte sig af muligheden for ansøgning under pkt. 6.4.</p> <p>Man burde tage drone eller kameraer med for at udbrede denne teknologi, og for at sikre at der er nok på markedet til at tage billeder. På den måde sikre man samtidig en større udbredelse af spotsprøjtningkort på det totale marked.</p>	<p>Under obligatoriske elementer tilføjes ”eller en drone”, så der kommer til at stå følgende: ” - Ramme og beslag for montering af kameraerne på et køretøj eller en drone.”</p>
<p>8.11</p>	<p>Teknologi 6.5 – Aftale om kortlægning af ukrudt</p> <p>Det er en rigtig god ide, at der skal foreligge en treårig aftale ift. billedetagning.</p> <p>Det kan dog undre os, at denne opgave til billedtagning samt databehandling, alene kun må udføres af en ekstern udbyder</p> <p>For størst mulig synergi og effekt ved sprøjtesamt kortlæsnings-teknologien, er det vigtigt, at man sikre der flest mulige har adgang til disse teknologier.</p> <p>Med den hastige udvikling af planteavlsbedrifter (Kilde: Danmarks statistik 2022: 6.032 bedrifter over 125 ha = 16% af det samlede antal. 2.748 bedrifter over 250 ha = 9% af det samlede antal. Bedrifter over 250 ha dyrker næsten 1.352.000 ha = 55%) i Danmark er det vigtigt, at så mange som muligt, får adgang til teknologien til kortlægning af ukrudtsarterne på det korrekte tidspunkt i vækststadiet.</p> <p>Udbyderen af programmerne laver registreringer, som skal anvendes for at vise over for myndighederne at der er lavet kort til disse arealer.</p> <p>Herpå vil der også være mulighed for at tegne en treårig kontrakt.</p> <p>For at flest mulige terminaler kan håndtere markkortene, er det væsentlig af kortudbyderen tilbyder disse en et eller flere af følgende formater: Shape, ISO-Xml (tildelingskort), markgrænsekort og punktkort</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Ved at have teknologien med på teknologilisten understøtter Landbrugsstyrelsen anvendelse af teknologien på flere planteavlsbedrifter.</p> <p>Teknologiens standardomkostning afspejler udgift til aftale med ekstern udbyder. Såfremt den enkelte planteavler vil stå for kortlægning af ukrudt med eget udstyr, skal der søges om tilskud hertil under teknologi 6.4.</p> <p>Der stilles ikke krav til, hvilket format billederne leveres i, idet det er op til den enkelte tilsagnshaver at sikre, at kortformatet kan håndteres af den terminal, som tilsagnshaver har eller investerer i.</p>

8.12	<p>Teknologi 6.6 – Båndsprøjtningssystem til marksprøjter</p> <p>Det giver ikke mening, at det kun er sprøjter, som er ældre end årgang 2021. Det må da gælde for de nye sprøjter også, da der ellers er der ikke nogen sprøjtefabrikanter, som vil forsætte udviklingen af dette.</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Kravet slettes.</p>
8.13	<p>Teknologi 6.6 – Båndsprøjtningssystem til marksprøjter</p> <p>Det burde være et krav, at sprøjten har et rækkestyringsprogram. Desuden et krav at man tilkøber de rigtige dysser i forbindelse med rækkesprøjtning.</p> <p>Licens/åbning/opdatering af software til styring af dyserne på sprøjten for rækkesprøjtning</p>	<p>Ingen anledning til ændringer.</p> <p>AU vurderer ikke, at det er nødvendigt for opnåelse af miljøeffekten at stille krav om hverken rækkestyringsprogram, dysser eller licens/åbning/opdatering af software til styring af dyserne.</p> <p>Landbrugsstyrelsen stiller ikke noget til hindrer for, at man også investerer i de nævnte slags udstyr.</p>
9	Dansk Gartneri	
9.1	<p>Ad Indsatsområde 8. Sprøjtebomme i væksthuse</p> <p>Installering af sprøjtebomme i væksthuse har væsentlige miljø- og arbejdsmiljømæssige fordele.</p> <p>Dansk Gartneri vil derfor foreslå, at der nu eller eventuelt først i en senere ansøgningsrunde åbnes mulighed for tilskud til investeringer i sprøjtebomme.</p> <p>Notat om den miljømæssige effekt af sprøjtebom versus brug af sprøjtelanse (højtryk) kan eftersendes til brug ved teknologivurderingen.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>AU mener ikke, at der er tilstrækkelig dokumentation i den videnskabelige litteratur for en miljøeffekt af sprøjtebomme i væksthuse.</p>
9.2	<p>Ad Teknologi 8.7 Udstyr til sensorafblænding af dysser på tågesprøjter – frugt, bær og planteskoleplanter</p> <p>Dansk Gartneri anmoder om, at afgrødekoderne 497 og 547 for planteskoleplanter bliver tilføjet under ”Specifikationer”.</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Afgrødekode 21 dækker over vårrops. AU har angivet, at teknologien også er relevant at anvende på denne afgrøde, samt at effekten, som AU har beregnet, godt kan opnås på denne afgrøde.</p>
9.3	<p>Ad Indsatsområde 9. Kølerum med kontrolleret atmosfære</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Der mangler viden om design og energiforbrug for nuværende anlæg samt</p>

	Dansk Gartneri vil gerne foreslå, at energieffektive kølerum til planteskoleplanter nu eller eventuelt først i en senere ansøgningsrunde bliver optaget på miljøteknologilisten og uden de særlige krav om kontrolleret atmosfære, som gælder for kølerum til frugt og grønt.	kravspecifikationer for, at AU kan beregne en standardmiljøeffekt.
9.4	<p>Ad Indsatsområde 9.1 Gardiner til isolering - væksthus</p> <p>Under indsatsområde 9.1 Gardiner til isolering - væksthus er ”et skyggegardin” anført som et obligatorisk element. I nogle tilfælde giver det imidlertid ikke mening at installere skyggegardiner.</p> <p>Det gælder for eksempel i væksthusrøntsagsgartnerierne, hvor der ikke er behov for at reducere lysmængden.</p> <p>Dansk Gartneri anmoder Landbrugsstyrelsen om at genoverveje kravet om installering af et skyggegardin som obligatorisk element for at kunne opnå tilskud til isoleringsgardiner.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>AU har beregnet miljøeffekten på baggrund af effekter af skyggegardiner og har derfor anført et skyggegardin som obligatorisk element i DCA-rapporten.</p>
10	DeLaval	
10.1	<p>I bekendtgørelsen 3.6 ”Overvågningsremme til malkekvæg” ønsker vi ”øretransponder” tilføjet i sætningen under obligatoriske elementer OG i sætningen under specifikationer. De 2 sætninger er markeret i billede 1.</p> <p>Aarhus Universitet har i DCA rapporten på side 30 præciseret Løsning A således: Obligatoriske elementer: Drøvtygnings- og aktivitetsmåler med hals- eller øretranspondere til opsamling og afsendelse af data. Skal indkøbes og bruges til alle køerne for at opnå beregnet effekt. Antenne til opfangning af data fra transpondere. Software til udpegning af køer til observation. Se billede 2.</p> <p>DeLaval har teknologien til at både at måle brunst og drøvtygning i malkekvægsbesætninger i én og samme øremærketransponder. Dataene opsamles via antenner som monteres i stalden og de sender</p>	<p>Imødekommes.</p> <p>Frem for at tilføje øretranspondere til den eksisterende teknologi, som foreslået, oprettes den som en ny teknologi.</p>

	<p>automatisk alle data til gårdens managementprogrammet. Denne teknologi giver landmanden overblik over brunst og syge dyr i et tidlig stadie. Visning af data kan ske via tablet, mobiltelefon og PC</p>	
11	Dyrenes Beskyttelse	
11.1	<p><u>Generelle bemærkninger</u></p> <p>Dyrenes Beskyttelse finder, at dansk landbrug bør omlægges til at være langt mere plantebaseret og langt mindre animalsk, samtidig med, at de dyr, der stadig skal være i landbruget, skal have markant bedre dyrevelfærd. Offentlige tilskudsordninger bør tilrettelægges, så de fremmer denne udvikling.</p> <p>Det er Dyrenes Beskyttelses opfattelse, at tilskudsordningen, som denne høring omhandler, bruges som redskab til implementering af det teknologiske spor i Landbrugsaftalen af 4. oktober 2021 i et forsøg på at reducere udledning af klimagasser fra landbruget.</p> <p>I høringsmaterialet omtales klimamæssige effekter af teknologier ganske vist som afledt af de miljø- eller energimæssige kriterier, der gives tilskud på baggrund af, men ordningen havde ved sidste ansøgningsrunde særdeles stor søgning og brancheorganisationer opfordrer landmænd til at søge netop med henvisning til behovet for klimamæssige forbedringer. Det vidner om, at tilskudsordningen i praksis bliver brugt til at gennemføre det teknologiske spor i Landbrugsaftalen.</p> <p><u><i>Dyrenes Beskyttelse vil på den baggrund gøre opmærksom på, at det i Landbrugsaftalen betones, at klimatiltag vedr. fodring og gødningshåndtering ikke må medføre dyrevelfærdsmæssige forringelser.</i></u></p> <p>Miljøminister Magnus Heunicke har ydermere i en ministerbesvarelse meddelt, at dyrevelfærd i forbindelse med teknologiske klimatiltag vil blive sikret ved indførelse af</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Den ministerbesvarelse, som Dyrenes Beskyttelse har henvist til, angår lovforslag L 47, som den 20. april 2023 blev vedtaget og udmundede i Lov nr. 419, om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 25. april 2023. Denne lov er en bemyndigelseslov og fastsætter altså ikke konkrete krav, for eksempel at dyrevelfærd skal sikres gennem tiltag i relevante bekendtgørelser.</p> <p>Desuden henvises der til et svar fra Miljøministeren, som er minister for et andet ressortområde, end Landbrugsstyrelsen hører under.</p>

	<p>bekendtgørelser. https://www.ft.dk/samling/20222/lovforslag/147/spm/1/svar/1938181/2674183.pdf</p> <p>Landbrugsaftalen og ministerens besvarelse forpligter efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse til, at der foretages en dyrevelfærdsmæssig vurdering af de teknologier, der kan søges om tilskud til.</p> <p>For en del teknologier er en vurdering åbenlyst ikke relevant (de involverer ikke dyr), mens det for andre åbenlyst er det. Der er således en række teknologier på listen, som dyrene kommer i direkte berøring med eller som har stor betydning for det miljø, de lever i. Eksempler er LED-lys til fjerkræ, skrånende gummimåtter til kvæg, samt ventilationssystemer til flere dyrearter.</p> <p>Teknologierne er ikke nødvendigvis problematiske for dyrevelfærden, men det er nødvendigt i forbindelse med ordningen at foretage en systematisk vurdering heraf. Dette gælder både generelt (selv teknologien) og konkret (implementering i specifikke besætninger, da implementering kan foretages på flere måder med forskellig konsekvens for dyrevelfærd).</p>	
<p>11.2</p>	<p><u>Indstilling</u></p> <p>Dyrenes Beskyttelse opfordrer til, at offentlige støtteordninger fremover tilrettelægges, så de i langt højere grad understøtter udvikling af et mere plantebaseret landbrug med færre dyr, som samtidig skal have markant bedre dyrevelfærd.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Det følger af Landbrugsaftalen af 4. oktober 2021, at regeringen og aftaleparterne ønsker både at understøtte den grønne omstilling af eksisterende husdyrbrug samt fremme mulighederne for plantebaserede fødevarer. Derfor er der afsat midler til både tilskud til miljø- og klimateknologier, oprettelse af Fonden for Plantebaserede fødevarer, understøttelse af grøn bioraffinering og en bio-ordning for plantebaserede fødevarer.</p> <p>Denne ordning indeholder indsatsområder målrettet både husdyr- og plantesektorerne. Dens primære formål er at understøtte en mere miljø- og klimavenlig produktion frem for en omlægningsstøtte.</p>
<p>11.3</p>	<p>I den aktuelle tilskudsordning anbefaler Dyrenes Beskyttelse, at Aarhus Universitet,</p>	<p>Imødekommes ikke.</p>

<p>der har foretaget øvrige vurderinger til brug for ordningen, straks foretager en dyrevelfærdsmæssig vurdering af de listede teknologier.</p> <p>Vurderingen skal inddrage eksperter i dyrevelfærd og må ikke alene eller i hovedsagen basere sig på måling af dyrenes produktivitet, da dette er en forældet og utilstrækkelig tilgang til dyrevelfærd. Teknologier, der ifølge vurderingen må forventes at forringe dyrenes velfærd, skal udgå af listen over tilskudsmuligheder.</p> <p>Dyrenes Beskyttelse anbefaler desuden, at der stilles krav om, at der i ansøgninger om tilskud til teknologier i animalske produktioner redegøres for, hvordan implementeringen vil blive foretaget med særlig vægt på den mulige betydning for dyrene, samt hvordan eventuelle udfordringer vil blive håndteret. Redegørelsen skal indgå i behandling af ansøgninger i overensstemmelse med</p> <p>Landbrugsaftalen og miljøministerens tilkendegivelser i skriftlige besvarelser og i Folketingssalen (førstebehandling af L47, 21. februar 2023), hvor det understreges, at der skal lægges vægt på dyrevelfærd i implementering af teknologier til reduktion af klimagasudledning. I den aktuelle tilskudsordning anbefaler Dyrenes Beskyttelse, at Aarhus Universitet, der har foretaget øvrige vurderinger til brug for ordningen, straks foretager en dyrevelfærdsmæssig vurdering af de listede teknologier.</p> <p>Vurderingen skal inddrage eksperter i dyrevelfærd og må ikke alene eller i hovedsagen basere sig på måling af dyrenes produktivitet, da dette er en forældet og utilstrækkelig tilgang til dyrevelfærd. Teknologier, der ifølge vurderingen må forventes at forringe dyrenes velfærd, skal udgå af listen over tilskudsmuligheder.</p> <p>Dyrenes Beskyttelse anbefaler desuden, at der stilles krav om, at der i ansøgninger om</p>	<p>Bekendtgørelsen regulerer en frivillig tilskudsordning, som giver tilskud til markedsførte teknologier med en forventet miljøeffekt. Bekendtgørelsen regulerer ikke den enkelte virksomheds produktion.</p> <p>Derfor er det ikke relevant at se på, hvilken konsekvens tilskudsordningen har ift. andre forhold som f.eks. dyrevelfærd.</p> <p>Se også svaret til 11.1.</p>
---	---

	<p>tilskud til teknologier i animalske produktioner redegøres for, hvordan implementeringen vil blive foretaget med særlig vægt på den mulige betydning for dyrene, samt hvordan eventuelle udfordringer vil blive håndteret. Redegørelsen skal indgå i behandling af ansøgninger i overensstemmelse med</p> <p>Landbrugsaftalen og miljøministerens tilkendegivelser i skriftlige besvarelser og i Folketingssalen (førstebehandling af L47, 21. februar 2023), hvor det understreges, at der skal lægges vægt på dyrevelfærd i implementering af teknologier til reduktion af klimagasudledning.</p>	
12	VKST	
12.1	<p>Generelt:</p> <p>Det bør fremgå klart, hvordan man definerer, at CVR-nummeret "ejer" det indkøbte, og hvornår man ikke betragtes som ejer.</p> <p>Det er i vejledningerne gennem tiden været beskrevet forskelligt – uanset at meningen formentlig har været den samme. – I den aktuelle vejledning bliver man henvist rundt flere gange, og der er ikke et sted, hvor der er en klar definition på, hvad man må og ikke må – det giver i rådgivningssituationen en udfordring.</p> <p>Vedr.: maskinindkøb, så finansieres de generelt med købekontrakter, og det er en udfordring for mange, at man ikke også kan bruge denne finansieringsmåde i forbindelse med teknologiordningerne. Det afholder mange for at søge.</p>	<p>Imødekommes delvist.</p> <p>Det er korrekt, at Landbrugsstyrelsen har benyttet forskellige formuleringer, men at retsvirkningen har været den samme.</p> <p>Vejledningen tilrettes, så det fremgår mere klart, hvilke krav der stilles til ejerskab.</p> <p>I denne ordning er der ikke et generelt forbud mod anvendelse af købekontrakter. Der må bare ikke være noget ejendomsforbehold i investeringen, når projektet afsluttes. Dette tilføjes til vejledningen.</p>
12.2	<p><u>Vedr. teknologierne</u></p> <p>6.1</p> <p>Ventiler slanger og rør bør ikke være obligatoriske elementer, da det ikke er afgørende for miljøeffekten, og allerede er til stede, hvis udstyret påbygges en eksisterende sprøjte. Ventiler slanger og rør er ikke</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>AU vurderer, at der er behov for diverse ombygninger på marksprøjter, hvilket 'ventiler, slanger og rør' dækker over.</p>

	afgørende for miljøeffekten, og derfor bør det slettes.	
12.3	6.2 Variabel tildeling, evt. på tværs af bom, ved hjælp af automatisk dyseskift eller evt. PWM dyser, giver god mening at søge tilskud til. Men at injektionssprøjtedyr hvor der køres med rent vand i tanken er et obligatorisk element, og ikke et valgfrit tilvalg er for os uforståeligt. Mange fabrikater kan tilbyde variabel tildeling ved hjælp af automatisk dyseskift, hvor doseringen gradueres med det samme. Vi mener ikke at injektionssprøjtedyr skal være et obligatorisk element, da det ikke er afgørende for at opnå variabel tildeling.	Imødekommes delvist. Injektionssprøjtedyr forbliver et obligatorisk element, men specifikationen, om, at der skal være rent vand i tanken, ændres til følgende: ”Injektionssystemet skal elektronisk kunne variere doseringen af flere pesticider individuelt og samtidigt over i væskestrømmen under kørsel. Pesticid, som tilføres med injektionssystemet, må ikke føres tilbage til hovedtanken.” Se også 8.5
12.4	6.7 Her mangler afgrødekoderne for havefrø herunder spinat, samt frøgræs og kløver. Der arbejdes på algoritmer til bl.a. frø, og der er allerede en algoritme til spinat. Disse afgrøder bør derfor inkluderes.	Ingen anledning til ændringer. Spinatfrø, frøgræs og kløverfrø er allerede inkluderet under afgrødekode 101-126.
12.5	6.10 Her mangler afgrødekoderne for havefrø herunder spinat, samt frøgræs og kløver. Der arbejdes på algoritmer til bl.a. frø, og der er allerede en algoritme til spinat. Disse afgrøder bør derfor inkluderes.	Imødekommes ikke. AU har ikke angivet <i>frø</i> i tabel 6.10 i afsnit <i>Traktormonterede lugerobotter for ukrudtsbekæmpelse i afgrøderækker</i>
12.6	6.12 Havefrø herunder spinatfrø skal inkluderes i afgrødekoderne.	Ingen anledning til ændringer. Spinatfrø er allerede inkluderet under afgrødekode 101-126.
12.7	6.14 Her bør alle afgrødekoder inkluderes, og ikke kun korn og kartofler. Luftassistance giver en bedre nedtrængning, og bedre dækning, og minimere afdrift. Dette gælder også i afgrøder som frøgræs, spinat, roer mv. Disse afgrøder bør derfor inkluderes.	Imødekommes ikke. AU’s beregning af standardmiljøeffekten er kun baseret på korn og kartofler. Derfor kan der kun søges om tilskud til denne teknologi, såfremt mindst én af disse afgrøder indgår i tilsagnshavers markplan. Landbrugsstyrelsen anerkender, at teknologien sandsynligvis også er relevant i andre afgrøder. Landbrugsstyrelsen stiller intet krav om, at

		den ikke også må anvendes på andre afgrøder end de nævnte.
13	Økologisk Landsforening	
13.1	<p>Økologisk Landsforening konstaterer, at økologi er udelukket fra at søge områderne 6, 7 og 8, dvs. tilskud til teknologier, der skal reducere pesticidforbruget.</p> <p>Det er meget problematisk for økologien. Teknologierne er vigtige for den økologiske drift, og det vil være konkurrenceforvridende for økologerne, hvis de ikke ligesom deres konventionelle kollegaer kan få tilskud til disse teknologier.</p> <p>Konsekvensen af at økologerne ikke kan få tilskud kan være, at de må opgive den økologiske produktion.</p> <p>Det vil betyde, at arealerne potentielt igen bliver sprøjtet, og det vil gøre det vanskeligere at leve op til målet om fordobling af det økologiske areal, som er aftalt i Landbrugsaftalen fra 2021. Formålet med doubling af det økologiske areal er både at reducere landbrugets klimapåvirkning, udledningen af kvælstof til vandmiljøet og reducere forbruget af såvel pesticider som antibiotika, det har derfor store samfundsøkonomiske konsekvenser, hvis målet ikke opfyldes.</p> <p>Det økologiske arealtilskud er ikke sammenligneligt med teknologitilskud, eftersom den økologiske drift indeholder meget mere end blot fravær af pesticider, og er derfor ikke grundlag for at udelukke økologi fra teknologi, der skal styrke landbrugets muligheder for at drive landbruget uden pesticider.</p> <p>Det skal også bemærkes, at mange af teknologierne på listen også optrådte på listen over teknologier, der kunne opnå tilskud fra Økologisk investeringsstøtte i 2022, hvilket er et udtryk for, at der er tale om teknologier med høj relevans for det økologiske landbrug.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anerkender, at flere af teknologier i indsatsområde 6, 7 og 8 er yderst relevante for økologer at anvende.</p> <p>I indledningen til indsatsområde 6 og 8 i DCA-rapporten oplyses det, at standardmiljøeffekterne er beregnet på baggrund af reduktion ift. pesticidbelastningsindeks.</p> <p>AU vurderer, at de beregnede SME derfor ikke kan anvendes til at vurdere de enkelte teknologier ift. økologisk jordbrug, da referencesituationen er forskellig.</p> <p>Økologer kan få tilskud under de øvrige syv indsatsområder på Miljø- og klimateknologi 2023.</p> <p>Senest i perioden 15. december 2022 til 1. marts 2023 har økologer desuden kunne søge om tilskud til en lang række teknologier under Økologisk investeringsstøtte 2022.</p>

<p>13.2</p>	<p>Økologisk Landsforening lægger derudover vægt på, at små alsidige landbrug med højt timeforbrug har lige så gode muligheder for at få støtte, som de store landbrug. I modsat fald er ordningen med til at favorisere en udvikling i retning af store landbrug med høj teknologigrad, hvilket ikke kan berettiges.</p> <p>Det er i den forbindelse væsentligt 1. at sænke beløbsgrænsen for teknologistøtte i §4. og 2. at forholde sig til fastsættelse af normtimesatser jf. §3, så de ikke udelukker små bedrifter fra tilskud. Et lille mindre mekaniseret landbrug med meget stor alsidighed kan bruge mange flere timer pr. ha end et stort specialiseret landbrug. Det kan betyde, at der er landbrug, der ikke er et fuldtidslandbrug ifølge normtimesatserne, selvom der er 3-4 fuldtidsansatte 8 måneder om året. Det er væsentligt at disse landbrug også har adgang til ordningen.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Det er besluttet at fastholde minimumsbeløbene i de øvrige indsatsområder for at kunne balancere Landbrugsstyrelsens administrationsomkostninger op imod tilskudsbeløbet pr. ansøgning.</p> <p>Såfremt Landbrugsstyrelsen ikke automatisk kan beregne, at arbejdskraftbehovet på mindst 830 timer på årsbasis er opfyldt, har ansøgerne mulighed for at indsende bemærkninger og dokumentation. Landbrugsstyrelsen har mulighed for at fastsætte arbejdskraftbehov, når en produktion ikke fremgår af normtimesatserne.</p> <p>Da der er tale om et arbejdskraftbehov svarende til en halvtidsstilling, anser Landbrugsstyrelsen ikke umiddelbart kravet som begrænsende for små landbrug.</p>
<p>14 SAGRO</p>		
<p>14.1</p>	<p>§1 stk. 2: Forslag om yderligere indsatsområder:</p> <p>Nyt indsatsområde planteavl: Reduktion af næringsstofforbrug (handelsgødning) i planteavl. Her foreslås teknologien gødningsspreder med GPS-styring og kantspredningsudstyr.</p> <p>Nyt indsatsområde kvæg: Reduktion af ressourceforbrug. Udskiftning af ældre malkerobotter til nyeste version vil give væsentlige besparelser på både el og vand.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Det har ikke været muligt for Landbrugsstyrelsen at oprette nye indsatsområder til Reduktion af næringsstofforbrug (planteavl) og Reduktion af ressourceforbrug (kvæg).</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil undersøge, om forslaget kan imødekommes til næste runde for ansøgning om tilskud til miljø- og climateknologier.</p>
<p>14.2</p>	<p>§3 stk. 2 Der bør åbnes op for at økologer også kan søge til relevante teknologier under §1 stk. 2 nr. 6-8. I givet fald bør indsatsområdet omdøbes fra "Reducere pesticidforbrug..." til f.eks. "Alternativ ukrudtsbekæmpelse..."</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anerkender, at flere af teknologierne i indsatsområde 6, 7 og 8 er yderst relevante for økologer at anvende.</p> <p>I indledningen til indsatsområde 6 og 8 i DCA-rapporten oplyses det, at standardmiljøeffekterne er beregnet på</p>

		<p>baggrund af reduktion ift. pesticidbelastningsindeks.</p> <p>AU vurderer, at de beregnede SME derfor ikke kan anvendes til at vurdere de enkelte teknologier ift. økologisk jordbrug, da referencesituationen er forskellig.</p> <p>Økologer kan få tilskud under de øvrige syv indsatsområder på Miljø- og klimateknologi 2023.</p> <p>Senest i perioden 15. december 2022 til 1. marts 2023 har økologer desuden kunne søge om tilskud til en lang række teknologier under Økologisk investeringsstøtte 2022.</p>
14.3	<p>§4 pkt. 1) foreslås udvidet med indsatsområde nr. 3</p> <p>Begrundelse: Investering i teknologi 3.6 overvågningsremme alene vil kræve mindst 250 halsremme eller 215 vombolus for at komme over mindste investeringsbeløbet på 300.000 kr.</p> <p>Sænkes mindste investeringsbeløbet for indsatsområde 3 til 100.000 kr. vil også de mindre kvægbesætninger kunne søge til denne for dem meget relevante teknologi.</p> <p>§4 pkt. 1) foreslås udvidet med indsatsområde nr. 6</p> <p>Begrundelser:</p> <p>A) Sænkes mindste investeringsbeløbet til 100.000 kr. vil teknologi 6.4 Kameraer til kortlægning af ukrudt alene kunne komme i betragtning ved ansøgning.</p> <p>B) Investering i teknologi 6.1 ”Udstyr til styring af” vil kræve mindst 64 m bomstørrelse for at komme over mindste investeringsbeløbet på 300.000 kr. Ændres mindste investeringsbeløbet for indsatsområde 6 til 100.000 kr. vil også en sprøjte på 24 m kunne komme i betragtning, som er en meget udbredt størrelse.</p>	<p>Imødekommes ikke.</p> <p>Det er besluttet at fastholde minimumsbeløbene i de øvrige indsatsområder for at kunne balancere Landbrugsstyrelsens administrationsomkostninger op imod tilskudsbeløbet pr. ansøgning.</p>
14.4	§4 pkt. 1) foreslås udvidet med indsatsområde nr. 7	Imødekommes ikke.

	Begrundelse: Der er mange kartoffelavlere, der kører med rækkesystem på 4 rækker. Sænkes mindste investeringsbeløbet til 100.000 kr. vil den meget relevante teknologi 7.6 kartoffelradrenser på 4 rækker kunne komme i betragtning ved ansøgning.	Det er besluttet at fastholde minimumsbeløbene i de øvrige indsatsområder for at kunne balancere Landbrugsstyrelsens administrationsomkostninger op imod tilskudsbeløbet pr. ansøgning.
14.5	§9 Projektperioden. Projektperioden på kun 1 år er en stor udfordring specielt for opsætning af teltoverdækninger, da der i den givne projektperiode kun er én kort periode i foråret 2024 gyllebeholderne er tomme og teltoverdækningerne derfor kan opsættes. Det vil derfor kræve meget hurtige tilsagn, hvis bestilling og opsætning skal kunne nås i foråret 2024 tillige med at det kræver en voldsom tidspresset indsats fra firmaerne, der sætter teltoverdækningerne op. Derfor anmodes der om, at projektperioden forlænges til 30. juni 2025.	Imødekommes ikke. Den forholdsvis korte projektperiode og manglende mulighed for projektforlængelse skyldes, at der er tale om en ordning, som finansieres med LDP-midler, og som senest skal være udbetalt ved slutningen af 2025. Derfor er det ikke muligt for Landbrugsstyrelsen at forlænge projektperioden eller give mulighed for projektforlængelse. Landbrugsstyrelsen anbefaler at påbegynde planlægningen af projekter tidligt, herunder at søge om eventuel miljøgodkendelse.
14.6	§13 afsnit 6) henviser til §15, nr. 6, men dette punkt findes ikke i bekendtgørelsen.	Imødekommes. § 15 rettest til § 14.
14.7	§14 nr. 5 og 6 bør ændres fra ”dato for slutudbetaling af tilskud” til ”dato for indsendt anmodning om slutudbetaling”.	Imødekommes ikke. Se svar til 6.46.
14.8	§20 stk. 3 henviser til §15 nr. 6 og 7, men disse 2 punkter findes ikke i bekendtgørelsen.	Imødekommes. § 15 rettes til § 14.
14.9	Teknologi 3.3 Fasefodring m. kraftfoder til krybber. Teknologiens levetid er angivet til 22 år. Mon ikke levetiden skal være 12 år i stedet som i teknologi 3.4 og 3.5?	Imødekommes. 22 år rettes til 12 år.
14.10	Teknologi 6.6 har som den eneste teknologi betingelse om montering på sprøjte ældre end årgang 2021. Det foreslås at denne betingelse slettes.	Imødekommes. Kravet slettes.
14.11	Teknologi 7.5 standardomkostningen på 744.000 kr. (124.000 kr./række) synes forholdsvis høj i forhold til teknologi 7.4 på 364.000 kr. (91.000 kr./række).	Ingen anledning til ændringer. Landbrugsstyrelsen har beregnet standardomkostninger for begge teknologier på baggrund af markedsundersøgelser. Det er på baggrund af de data, som Landbrugsstyrelsen har fremskaffet på denne måde, at standardomkostningen er fastsat.

		Landbrugsstyrelsen er enig i, at der er forholdsvis stor prisforskel, men der er umiddelbart ikke sket fejl ved fastsættelse af standardomkostningen pr. række.
14.12	Indsatsområde 3: Teknologien Brovægt. Vejning af indsatsfaktorerne vil give en større sikkerhed på udbyttestørrelse og omsætning, og dermed muliggøre en mere sikker styring og klimaeffektiv ressourceudnyttelse.	Imødekommes ikke. Forud for bestilling af DCA-rapporten blev AU bedt om at afgøre, om en brovægt har en miljøeffekt, der gør den tilskudsberettiget. AU har ikke taget brovægt med i DCA-rapporten.
14.13	Indsatsområde 6: Investering i drone til ukrudtskortlægning. De store landbrug er interesseret i selv at bruge denne teknologi og dermed kunne sikre en mere grundig ukrudtsregistrering og dermed en miljømæssig bedre ukrudtsbekæmpelse.	Imødekommes. Under Teknologi 6.4 Kameraer til kortlægning af ukrudt præciseres det, at man godt kan søge om tilskud til kameraer, der kan monteres på en drone. Under obligatoriske elementer tilføjes ”eller en drone”, så der kommer til at stå følgende: ” - Ramme og beslag for montering af kameraerne på et køretøj eller en drone.”